

Mlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo ·

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad: 9020 Celovec — Verlagspostamt: 9020 Klagenfurt

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt

LETO XVI. / ŠTEVILKA 15

CELOVEC, DNE 14. APRILA 1966

CENA 2.— SILINGA

Robert F. Kennedy pred vrati

Kennedyjeva politična družina spada med najmlajše v ameriški politični zgodovini, pa tudi med tiste, ki so v par letih dosegle nepričakovane uspehe. Nobena ameriška politična družina se ne more pohvaliti, da bi spravila v tako kratkem času kar tri brate v senat, najstarejšega med njimi pa v Belo hišo. Z atentatom v Dallasu je zadela tragedija ne samo Ameriko, ampak tudi Kennedyjevo družino; ostala je brez vidnega voditelja, toda ne za dolgo. Robert F. Kennedy je pustil mesto v Johnsonovem kabinetu in kandidiral v njujorški državi za senatorja in tudi zmagal. S tem se je postavil na čelo svoje politične družine, postavil pa tudi svojim ambicijam cilje, ki jih ne more in verjetno v ožji družbi tudi noče zanikati; rad bi prišel v Belo hišo, torej tja, kjer je bil njegov brat John F. Kennedy.

Ko je Robert prišel v senat, se ni dobro videlo, kam otila smer njegove politike: ali na dolgo dobo v senatu in šele potem »napad« na Belo hišo ali pa naj bi senat služil samo za odskočno desko za čim hitrejši naskok na predsedniško mesto. Vse kaže, da se je Robert odločil za drugo alternativo: čimprej v Belo hišo. Pri tem je začel hoditi po poti, ki se je obnesla njegovemu bratu. Najprej ohraniti v okviru demokratske stranke »Kennedyjevo« strujo. To se mu je do dobra posrečilo. Dočim so znački pomanjkanja discipline tudi v posameznih demokratskih strujah, Kennedyjeva ni podlegla tej politični bolezni. Je še danes taka, kot je bila l. 1960. Na zunaj se to ne vidi, ker Kennedyjeva družina še ni segala po nobenem političnem mestu, ki bi obsegal vso deželo.

Takoj za tem je Robert skušal postati voditelj tudi obsežnejše struje v demokratskih vrstah in zbrati okoli sebe vse, kar je med demokrati usmerjeno na levo, recimo na liberalno stran. Tega cilja še ni čisto dosegel; sreča, ki jo imajo Kennedyjevi, mu je pa že naklonila par uspehov. Nepričakovano je umrl A. Stevenson, ki ni vodil nobene struje med demokrati, pa so ga vendarle vsi liberalni demokratje smatrali za svojega duhovnega voditelja.

Drug uspeh mu je preskrbel proti svoji volji sam predsednik Johnson. Za podpredsednika si je izbral Humphreya, ki velja že dolgo let za voditelja liberalnih demokratov in ki v teh vrstah še danes pomeni več kot Robert. Johnson je vpregel Humphreya v svojo aktivno politiko, ki se pa ne blesti ravno po liberalnosti, akoravno je na socialnem področju res napredna. Humphrey se je na Johnsonov navsvet začel približevati demokratski sredini in desnici. S tem se je naravno zameril mnogim liberalnim demokratom. Tega pa nista vzela resno ne Humphrey ne Johnson, dokler ni Robert pokazal prave barve.

Z njo je Robert prišel že parkrat na dan, toda v bolj megleni obliki. Nihče ni zanesljivo vedel, kaj tiči za Robertovimi govori in izjavami. Šele sedaj je to postalo očitno, ko se je Robert vmešal v vietnamsko politiko. V svojih izjavah o vietnamski tragediji ni napadel Johnsonove vojaške in diplomatske taktike, pač pa njegovo politično, socialno in gospodarsko. Trdil je, da administracija premalo misli, da je vojno v Vietnamu treba dobiti tudi na političnem polju med vietnamskim narodom. Dokler vietnamski narod nima dobro organizirane protikomunistične stranke ali pa tudi več takih strank, ne bo mogoče preprečiti vdora komunizma v Južni Vietnam. Do uspehov na političnem polju pa pelje pot skozi primerno gospodarsko in socialno politiko. Tudi to je Johnsonov režim zanemarjal prav do zadnjega časa. Vse to so

V Južnem Vietnamu vre

Budisti in katoličani proti vojaškemu režimu — Tudi oficirji proti generalu Kyju

Budisti in katoličani so se v Južnem Vietnamu združili, da bi vrgli vojaški režim (vlado) generala Kyja. Eden izmed najvplivnejših budističnih duhovnikov Tih Tien Minh se je te dni razgovarjal z najuglednejšim katoliškim patrom Hoangom Quinhom. Oba sta potem javno izjavila, da želita civilno vlado namesto vojaške. Dalje sta se oba izrekla tudi proti vojni. Budisti in katoličani niso niti za kapitulacijo (predajo) niti za Vietkong.

Iz Saigona poročajo opazovalci, da se je neka skupina južnovietnamskih oficirjev uprla generalu Kyju. Ti oficirji so izjavili, da je vlada generala Kyja izgubila zaupanje ljudstva in da mora zato odstopiti, sicer jo bodo odstranili s silo. Oficirji so prisegli bojevati se do zadnjega moža, da bi dobili vlado, ki bi jo izvolilo ljudstvo samo. Hkrati so obljubili pomagati vojaškim silam Združenih držav Amerike v borbi proti komunistom.

Kakor se je izvedelo iz Južnega Vietnama pripravljajo budisti v vsej deželi nove oborožene demonstracije, da bi tako zrušili vlado generalov. (Kakor znano trajajo te demonstracije že nekaj časa.) Dalje poročajo, da pripravlja južnovietnamsko ljudstvo nove velike demonstracije, posebno v mestu Hueu, Da Nangu in drugih večjih

krajih. Zdi se, da se bodo tem priključili tudi katoličani.

Zanimivo je, da Vietkong v tej notranji zmešnjavi ostaja zaenkrat v ozadju. Tudi celotna partizanska dejavnost je popustila, medtem ko se je njih politična agitacija (podžiganje) močno pojačila.

V glavnem južnovietnamskem mestu Saigonu pa zavzemajo protiameriške demonstracije zmerom večji obseg. Na največjem budističnem templju je velik napis »Ami go home« (Američani, pojdite domov!)

Ball razložil politiko ZDA

Namestnik zunanjega ministra Ball je v nedeljo v nekem televizijskem intervjuju izjavil, da so notranji politični nemiri v Južnem Vietnamu izraz boja za najboljšo vladno obliko, ki bi bila v stanju nadaljevati vojno proti komunistom. V Združenih državah Amerike so zaskrbljeni tudi zaradi protiameriških demonstracij. Vlada generala Kyja je že šteta odkar so vrgli Diemovo diktaturo leta 1963. V Washingtonu so k temu izjavili: »Vietkong ve, da igra v vojaškem oziru podrejeno vlogo, toda v politični dejavnosti je daleč pred nami.«

Zaradi pomanjkanja bombnega materiala je moralo ameriško letalstvo omejiti na-

Volitve v Južnoafriški republiki

Na volitvah, na katerih je samo 1.300.000 odraslih belcev obeh spolov volilo južnoafriški parlament belcev, je vladna nacionalistična stranka dobila 3/4 poslanskih mandatorov. Tako bo stranka premiera Verwoerda, ki je med sedemnajstletnim vladanjem izdala sistem apartheida (ločitev med belci in črnci) in najhujšega rasnega zatiranja Afričanov, ostala na oblasti še nadaljnjih pet let. Na »volitvah« Afričani, ki jih je približno triinpolkrat več kot belih prišelencev, niso imeli volilne pravice.

Kot poročajo časopisne agencije, je izmed 1.300.000 belih volilcev 58 odst. volilo predstavnike nacionalistične stranke, ki bo tako v »parlamentu« izmed 170 poslancev imela 126. Za združeno stranko, ki je dobila 39 mandatov, je glasovalo 37 odstotkov volilcev, za progresivno stranko — edino, ki ni rasistična — pa je bilo oddanih samo 3,1 odst. glasov. Kakor v prejšnjem parlamentu bo to stranko tudi v naslednjih pe-

pa podrobnosti, ki se zanje Amerika dosti ne briga.

Bolj gre deželi na živce in še posebno Johnsonovemu režimu Robertova izjava, da je treba vietnamskim komunistom dati priliko, da sedijo v vietnamski volivni vladi in da morajo imeti vso pravico, da se kot komunistična stranka udeležijo volitev v ustavodajno skupščino. Proti pravici, da se komunisti lahko udeležijo volitev, se ne da dosti oporekati. Kočljivejša je zadeva s komunistično udeležbo v volivni vladi. Tu sta se Humphrey in Robert pošteno spoprijela. Humphrey je proti komunistični udeležbi v vladi pred in med volitvami, Robert jo zagovarja, akoravno ne več tako odločno kot v svojih prvih izjavah. Prerekanje za vodilno mesto v vodstvu liberalnih demokratov gre še naprej in verjetno ne bo tako hitro končano.

Robertove misli gredo pri tem na demokratske konvencije l. 1968 in 1972. L. 1968 bo Johnson ponovno kandidiral, ako bo živ in zdrav, njegov podpredsednik naj bi

til letih zastopala le Helena Suzman, ki je zmigala v enem izmed johannesburških volilnih okrožij. Afričani, ki živijo v predmestjih, so volilno zmago Helene Suzman pričakali z neprikritim zadovoljstvom. V rasističnem »parlamentarnem« zboru bo to edini glas, ki se bo zavzemal za pravice 12 milijonov Afričanov.

V prejšnjem parlamentu je imela Verwoerdova nacionalistična stranka 106 sedežev, opozicijska združena stranka pa 49 sedežev. Na sedanjih volitvah se je število njenih predstavnikov skrčilo za 10. Razlika med nacionalistično in združeno stranko je le v tem, da zadnja meni, da bi bilo treba Afričanom »omogočiti«, da izvolijo nekaj belcev kot svoje »zastopnike« v parlamentu. Vendar je tudi ta razlika zadoščala, da so beli volivci oddali še več glasov za Verwoerdovo nacionalistično stranko, ki se ne strinja s tem »popuščanjem« velikanski večini prebivalstva Južnoafriške republike.

bil po sodbi vseh političnih opazovalcev Humphrey. Kaj pa, ako bodo Kennedyjevi pristaši na konvenciji tako močni, da bodo izsilili drugo kandidacijo za podpredsednika, če ne Robertovo pa kandidacijo nekoga tretjega kompromisnega kandidata? Ako bi Robert zmagal samo na pol, bi dobil že pol bitke za l. 1972. L. 1972 bo namreč treba izbrati demokratskega kandidata za predsednika, ker Johnson ne more več kandidirati. Vsake vrste Robertova zmaga v l. 1968 bi mu olajšala boj za kandidacijo na demokratski konvenciji v l. 1972.

Humphreyjevi in Robertovi politični cilji segajo torej daleč v ameriško politično bodočnost. Robert je še mlad, Humphrey pa še ni v letih. Oba sta temperamentna politika, odporna in uporna, vztrajna, pa tudi brezobzirna, ako je treba. V dvoboju za svojo politično bodočnost ne bosta popuščala. Dežela bo pa imela najmanj 6 let zabavo, da bo opazovala ta dvoboj, ki bo spadal med najzanimivejše v ameriški politični zgodovini.

pade na cilje v Severnem in Južnem Vietnamu. To so objavili vojaški krogi v Saigonu. Prav zategadelj je dobilo letalsko poveljstvo nalog naj varčujejo z bombami in naj se omejujejo samo na nujne napade. Pomanjkanje letalskih bomb izvira odtod, ker južnovietnamska pristanišča za oskrbovanje ne zadoščajo.

V Združenih državah Amerike so objavili, da štejejo vojaške sile v Južnem Vietnamu sedaj 235.000 vojakov.

V Moskvi pa je v ponedeljek sprejel sovjetski vodja partije Leonid Brežnjev severnovietnamskega tajnika komunistične partije Le Duana. Razgovori so potekali okoli vprašanj, ki zadevajo obe deželi. Kakor so poročali iz Moskve, so potekali razgovori v prisrčnem ozračju. Ob tej priliki se je severnovietnamski politik Le Duan zahvalil Sovjetski zvezi za odkritosrčno pomoč, je bilo rečeno v zaključnem poročilu.

Kancler Klaus o Južni Tirolski

Avstrijski zvezni kancler dr. Josef Klaus je dal italijanskemu listu »Globo« intervju o položaju v Južni Tirolski. Dejal je, da se do sedaj niso mogli sporazumeti glede nekaterih bistvenih vprašanj, kot je kreditiranje (na upanje dati) industrije in zaposlovanje delavcev. Zvezni kancler je izrazil upanje v naglo obnovitev pogajanj, saj bi rešitev spora nadalje okrepila gospodarske, kulturne in politične vezi med obema državama. Glede italijanskega stališča o sporazumu med Avstrijo in Evropsko gospodarsko skupnostjo (EWG = EGS), je dr. Josef Klaus priznal Italiji, da je do sedaj ostro razločevala obe vprašanji.

Glede končne rešitve južno-tirolskega vprašanja je ponovil avstrijsko zahtevo o rešitvi na osnovi pariške mirovne pogodbe in popolne avtonomije (samouprave) Južne Tirolske. Zvezni kancler je v intervjuju za list »Globo« obsodil teroristične metode in dejal, da je pri tem avstrijska policija že večkrat intervenirala.

Indija zavrača pomoč Vzhodne Nemčije

V političnih krogih so v zadnjem času večkrat omenjali da namerava Indija priznati režim Vzhodne Nemčije. V tej zvezi je indijski zunanji minister Singh v tork minuloga tedna v parlamentu v New Delhiju naglasil, da Indija kljub mnogim glasovom ne bo priznala Vzhodne Nemčije. Indijska vlada še zmerom sledi politiki, ki jo je zasnoval pokojni ministrski predsednik Nehru, ki je smatral priznanje Vzhodne Nemčije kot oviro za rešitev nemškega vprašanja. V tej zvezi je zunanji minister Singh parlamentu sporočil, da je indijska vlada odklonila ponujeno pomoč Vzhodne Nemčije v znesku 184,8 milijonov nemških mark. Zato so se odločili, ker bi se morala Indija o tej zadevi pogajati z vlado Vzhodne Nemčije, čeprav te ne priznava.

Couve de Murville obišče Poljsko

V poučenih paniških krogih so uradno potrdili, da bo francoski zunanji minister Couve de Murville na povabilo poljske vlade v drugi polovici maja letošnjega leta obiskal Varšavo. Pravijo, da gre pri tem za priprave obiska francoskega predsednika generala de Gaulla na Poljskem.

V zadnjem času se namreč odnosi med Parizom in Varšavo stalno zboljšujejo. Iz francoskega glavnega mesta so se javili, da namerava zunanji minister Couve de Murville še pred potovanjem v Varšavo v aprilu obiskati Romunijo. Kakor znano bo general de Gaulle meseca junija obiskal Sovjetsko zvezo.

Politični teden

Po svetu . . .

NEGOTOVOST V SIRIJI

Sirsko vodstvo se je po zadnjem udaru letos znašlo pred tremi dokaj težkimi nalogami. Popraviti mora zunanje-politični položaj dežele, utrditi razbito vladajočo stranko BAAS in pospešiti gospodarsko in družbeno življenje dežele.

Novo vodstvo je za ponoven nastop v zunanjem svetu izkoristilo nedavno konferenco arabskih premierov v Kairu. Premier Zuajen se je srečal tukaj z drugimi predsedniki vlad, kar izolirani Siriji trenutno zadošča. Pozneje je prišlo tudi do razgovorov z Jordanijo in Bagdadom. V damaščanskem tisku so prav tako na široko komentirali podporo Sovjetske zveze in Vzhodne Nemčije novemu sirskemu vodstvu.

Sporočilo regionalnega kongresa stranke BAAS, ki zaseda že nekaj časa za zaprtimi vrati, da bo kongres zasedal stalno, posebej osvetljuje neugoden položaj, v katerem je sedanje vodstvo v Damasku. Vodstvo z generalom Ždidom na čelu skuša ustvariti vtis, da je pripravljeno na pomiritev in na to, da bi ponovno zbralo strankine kadre, ker računa, da bo tako dobilo podporo od preostalih vej stranke BAAS v drugih arabskih deželah.

Značilna je tudi izjava kongresa, da je sedanje vodstvo te stranke BAAS v Siriji samo začasno. Videti je, da se je Ždidova skupina ustrašila samostojne poti. To potrjuje tudi del sporočila, ki zadeva krivdo medarabskega vodstva.

Sedanje vodstvo v Siriji se očitno zaveda posledic, ki bi jih utegnili imeti nerazpoloženje članstva zaradi pretresov dežele z metodami, kakršne je doslej uporabljalo. Na kongresu niso omenili niti strankinega sodišča, ki naj bi sodilo Hafezu, Aflaku, Bitanju, Razazu in drugimi iz vsearabskega vodstva. To je znamenje, da so se razne veje stranke BAAS sporazumele za popuščanje in pomiritev za vsako ceno.

Medtem so časniki v Bejrutu objavili sporočilo medarabske direktorije stranke, za katerega trdijo, da ga je napisal ustanovitelj stranke BAAS Michel Aflak. Sporočilo pravi, da bo ta stranka BAAS »doživela svoj konec« če se povzročitelj udara ne umaknejo in ne bodo obračunali s svojim ravnanjem. Sporočilo imenuje sedanjo skupino v Siriji »militaristično skupino, ki gospoduje nad stranko, vlado in armado«.

PARLAMENTARNE VOLITVE V VELIKI BRITANiji

V Veliki Britaniji so se vršile pred štirinajstimi dnevi parlamentarne volitve, na katerih so z ogromno večino zmagali laburisti. Dokončni rezultat volitev je naslednji: laburisti 363 poslancev, konservativci 253, liberali 12 poslancev, »speaker« 1 (brez stranke) in republikanci enega poslanca.

Laburistična večina znaša torej 97 sedežev.

Nekateri opazovalci trde, da so konservativci v Veliki Britaniji doživeli poraz, ki ga smemo primerjati s porazom leta 1906, ko so prišli na oblast liberali. Toda okoliščine v Veliki Britaniji in v svetu so se od tistih časov hudo spremenile, zato je treba konservativni poraz iskati v drugih dejavnostih.

Britanija ni več kolonialni imperij, kakršna je bila pred šestdesetimi leti. Desetletja in stoletja se je britansko gospodarstvo hitro razvijalo predvsem zaradi surovin in velikega bogastva iz čezmorskih dežel. Po drugi svetovni vojni pa se je to kolonialno cesarstvo počasi sesulo (večina nekdanjih kolonij so neodvisne države). Tudi britanska skupnost narodov (Commonwealth) ni več dovolj trdna opora britanskemu gospodarstvu, kakor je bila svoj čas.

Toda britansko gospodarstvo se ni postopoma prilagajalo takemu razvoju, ni šlo vzporedno s časom. V trinajstih letih po vojne vladavine se konservativcem ni posrečilo ozdraviti gospodarstva, izdelati modernega in učinkovitega programa, s pomočjo katerega bi se mogli nasloniti na svoje lastne zmogljivosti in konkurirati na svetovnem tržišču. Hkrati so zaman skušali zadržati položaj Britanije kot politično vplivne sile v svetu.

Konservativci so osredotočili politiko predvsem na svetovno področje in so prepozno spoznali, da so izgubili teren v svoji lastni hiši. Prepozno so pričeli izgrajevati novo gospodarsko politiko, pa tudi ti zapozneli poizkusi niso bili dovolj prepričljivi.

vi. Predvolilne obljube o modernizaciji gospodarstva so bile bolj kopija laburističnih načrtov kot temeljito izdelana nova gospodarska strategija.

V tem je glavni razlog laburistične zmage. Vendar ni edini. Mnogi pripisujejo laburistično zmago tudi premieru Wilsonu, o katerem sodijo, da je edini sposoben ozdraviti »britanskega bolnika«.

Za premiera Wilsona pravijo, da sta mu zunanja politika in britanska vojaška moč drugotnega pomena, močno gospodarstvo pa prvotnega.

Wilsonov program je naslednji:

1. večje investicije v produktivna podjetja
2. nadzorstvo nad cenami in dohodki,
3. regionalno (pokrajinsko) planiranje (načrtovanje) gospodarstva,
4. podporo podjetjem na področjih, kjer so ugotovili presežek delovne sile,
5. podpora izvozni industriji s kreditnimi olajšavami,
6. varčno planiranje (načrtovanje) državnih izdatkov,
7. nadaljnje davčne reforme in
8. modernizacija ter uvajanje nove tehnologije (nauk o predelavi surovin v končne izdelke), da bi zvišali delovno storilnost. Ali bodo laburisti ob tolikšni večini sposobni prevzeti vse te obveznosti. Znano je, da so laburistična levica in sindikati disciplinirano prejemali dosedanja odstopanja Wilsona od laburističnega programa zato, da ne bi prišlo do vladne krize. Stranka je namreč imela izredno majhno večino v spodnjem domu. Na teh volitvah je večina delavcev in uslužbencev glasovala za laburiste, ker je hotel konservativec Heath omejiti njihove tradicionalne pravice v delavskem gibanju. Seveda je to tudi opomin Wilsonu, da se mora svojega programa ob sedanji močni laburistični večini tudi držati.

FRANCIJA DOLOČILA ROKE ZA UMIK

Francoska vlada je po ameriškem veleposlaniku v Parizu izročila vladi Združenih držav Amerike spomenico, v kateri navaja podrobne predloge glede revizije (spremembe) Organizacije severnoatlantskega pakta in določa tudi roke za umik francoskih čet iz integriranega (združenega) poveljstva ter za odstranitev oporišč in umik enot te organizacije s francoskega ozemlja. Tiskovni predstavnik ameriškega zunanjelega ministra McCloskey je sinoči potrdil, da je vlada Združenih ameriških držav sprejela ta dokument (listino), ni pa hotela sporočiti njegove vsebine.

KARDINAL KÖNIG KATOLISKIM POSLANCEM

Dunajski nadškof, kardinal dr. König je bral v Votivni cerkvi sv. mašo za novoizvoljene katoliške ljudske zastopnike. Pri pridihi je kardinal König označil odgovornost, stvarno delo in medsebojno sporazumevanje kot najvažnejše naloge poslancev. V katerikoli demokratski obliki naj bi vladali deželi, mora imeti večina zmerom obzir do manjšine. Pri tem pa se naj tudi šibkejši ne izključijo iz zajednice, kajti skupno odgovornost v državi naj nosijo vsi brez izjeme.

SINDIKAT ZA RADIJSKO REFORMO

V zvezi s predlogom za radijsko reformo je sindikalno predstojništvo Umetnost in svobodni poklici izdalo o tej zadevi načelno izjavo. Izjava zahteva najprej, da morata biti radio in televizija nadstrankarska. Imenovanje najvišjih organov te ustanove pa ne sme biti domena (uprava) samo ene stranke. Če sindikat Umetnost in svobodni poklici priznava od obeh velikih strank predloženo politično klavzulo (omejitev), tako naj bi bila sodelavcem radia in televizije kljub temu dana možnost, da svobodno izbirajo to ali ono stranko. Razen tega je sindikat tudi proti vsaki pravici veta (ugovora) neke stranke v najvišjem gremiju (stanovsko združenje) radia in televizije, da bi bila tako zagotovljena delovna zmogljivost. Končno se v tej izjavi sindikata Umetnost in svobodni poklici poudarja tudi nujna neodvisnost in lastna odgovornost sodelavcev radia in televizije na-

Kljub temu zatrjujejo nekateri pooblašeni viri ameriškega State departementa (ministrstva za zun. zadeve), da pravi francoska vlada v svoji spomenici, da bo do 1. junija letos umaknila svoje sile iz sestava Organizacije severnoatlantskega pakta (NATO). Sklenila je umakniti iz posameznih poveljstev in drugih vojaških ustanov NATO tudi svoje predstavnike, do 1. julija letos pa bo umaknila iz sestave Atlantske zveze tudi svoje kopenske in letalske sile v Zahodni Nemčiji.

Francoski dokument (listina) določa, da se do 31. marca prihodnjega leta ukine sporazum o vrhovnem poveljstvu Organizacije severnoatlantskega pakta in centralnem evropskem poveljstvu NATO, kar pomeni, da morajo te vojaške ustanove v enem letu zapustiti francosko ozemlje. Vsa ameriška poveljstva morajo zapustiti Francijo do 1. aprila prihodnjega leta. V tem času morajo Združene države Amerike odstraniti s francoskega ozemlja tudi nekaj vojaških in letalskih naprav.

Predstavnik ameriškega zunanjelega ministrstva McCloskey je izjavil, da bo ameriška vlada skrbno preučila francosko noto in da bo zelo verjetno odgovorila nanjo.

Ameriška vlada pa je v Washingtonu objavila besedilo odgovorov podtajnika Balla francoskemu dnevniku »Le Monde« o umiku Francije iz Organizacije severnoatlantskega pakta. Pri tem vlada vnovič poudarja »globoko neodobranje francoskega sklepa, ki ni samo v škodo interesov zahodne skupnosti, temveč krši tudi jasne mednarodne obveznosti«. Pri tem pa funkcionarji ameriškega državnega departmaja izjavljajo, da sloni »francoska akcija na ne-utemeljenih predpostavkah«, kar mora biti jasno predvsem francoskemu javnemu mnenju. Te predpostavke so: 1. da bi v sedanjem položaju Združene ameriške države lahko uporabile svoja francoska oporišča, in s tem potegnile Francijo v azijsko operacijo ali pa v operacije, ki so kakorkoli »izven zemljepisnega okvira Atlantske zveze«; 2. da bi Združ. države Amerike mogle na katerikoli način razpolagati s francoskimi enotami brez »popolnega sodelovanja francoskega poveljstva«. Ameriški funkcionarji očitajo francoski vladi, da je prepričala francosko javno mnenje o pravilnosti svojih trditvev, ki so popolnoma brez podlage. Hkrati smatrajo, da je Francija odgovorna za kršitev jasnih določb mednarodnega prava ter poudarjajo, da Francija ne bi smela enostransko odpovedati dvostranskih sporazumov med Francijo in Združenimi državami Amerike v okviru Organizacije severnoatlantskega pakta, ter da Francija tega dejstva ni niti poskušala pobijati. V Washingtonu se poudarja, da od petih dvostranskih francosko-ameriških sporazumov samo sporazum o komunikacijskih sredstvih predvideva možnost enostranske odpovedi.

. . . in pri nas v Avstriji

sproti vsakemu tujemu vmešavanju v notranje zadeve-teh ustanov.

S tem se obrača sindikat proti bistvenim točkam v parlamentu iznesenih predlogov obeh velikih strank, ker le-ti ne jamčita popolne nepolitičnosti (nepriustranosti) radia in televizije v smislu ljudskega glasovanja, ki se je vršilo od 5. do 12. oktobra leta 1964.

PARLAMENT ZBORUJE

V sredo pred velikim tednom se je v navzočnosti zveznega predsednika Franca Jona sestal novo izvoljeni državni zbor k svoji prvi ustavodajni seji. Razen oboje poslanke Stelle Klein-Löwove, so se te udeležili vsi ljudski zastopniki. Sledila je volitev treh predsednikov: 1. dr. Alfred Maleta, 2. dipl. ing. Karl Waldbrunner, 3. predsednik parlamenta ekonomski svetnik Josef Wallner. Prva dva državnozborna predsednika sta bila izvoljena soglasno, medtem ko je bilo pri izvolitvi tretjega predsednika šest glasov proti, bili so to glasovi poslancev Svobodnjaške stranke (FPÖ).

Po izvolitvi je predsednik dr. Maleta v kratkem nagovoru opozoril na pojačeni pomen državnega zbora XI. zakonodajne dobe. Končno so izvolili reditelje in zapisnikarje ter obravnavali še dnevni red.

Na seji, ki je bila v petek pred velikim tednom, je parlament odobril zakon o izplačilu dogovorjenega predujma državnim uradnikom. (550.—šilingov bodo prejeli 15. aprila). Seveda bo moral parlament še le sedaj določiti, za koliko odstotkov jim bodo povišali plače. Poleg debate (razpra-

SLOVENCi

doma in po svetu

Lep uspeh slovenskih strokovnjakov

Inštitut za konstrukcijske elemente turinske fakultete za arhitekturo je izdal že drugo publikacijo s knjigo The Modular Reconstruction of Emona, katere avtorja sta naša arhitekta Milica Detoni in Tine Kurent. Gre za razpravo »Saggio Georgia Ceragiollia, izdano v zbirki »Quaderni di studio«. Knjiga poglobljeno obravnava problem modularnih mer, kot ga prikazujeta naša avtorja, z namenom urediti standardizacijo gradbenih elementov in s tem omogočiti racionalno industrializacijo gradnje.

Pesnika Kovič in Zagoričnik v srbohrvaščini

Prevodi slovenskega pesništva v srbohrvaščino so vse bolj pogostni. Po lanski evidenci, ki pa za trdno ne more biti popolna, je samo v letu 1965 tiskano v srbohrvaščini nič manj kot 250 slovenskih pesmi. Pravkar izšla 1—2 številka zagrebškega »Forum« prinaša 15 prevedenih pesmi Kajetana Koviča. Prevedel jih je Ivan Brajdič, ki je napisal tudi dve strani o pesniku. Njegovi prevodi niso vedno zanesljivi in izpušča tudi posamezne verz. V marčni številki beograjske revije »Delo« je Dejan Poznanovič prevedel štiri daljše pesmi Francita Zagoričnika. Zadnje čase največ prevajajo slovenske pesnike Gojko Janjušević, Dejan Poznanovič, Ljubiša Djidič (med Srbi) in Branimir Žganjer in Radoslav Dabo (med Hrvati). Za knjižne izdaje pa so prevode prispevali še Desanka Maksimovič, Roksan- da Njeguš in Milivoj Slaviček.

Umrj le Ludvik Medvešček

Pred kratkim je v Novem mestu umrl Ludvik Medvešček, eden izmed soustanoviteljev Slovenske izseljenske matice. Bil je podpredsednik te organizacije in dolgoletni član njenega glavnega odbora. Dočakal je visoko starost 87 let. Pred vojno je živel kot izseljenec v ZDA in se aktivno uveljavljal v društvenem življenju ameriških Slovencev. Po drugi svetovni vojni se je dokončno vrnil v staro domovino. Eden izmed njegovih sinov, Milan Medvešček pa še danes kot upravnik glasila SNPJ »Prosvete« v Chicagu deluje kot eden najbolj vidnih javnih delavcev med Slovenci v Združenih državah Amerike.

25 let umetniškega dela Mira Gregorina

Pretekli mesec so uprizorili v mariborski Operi premiero Massenietove opere »Don Kihot«, v kateri je znan mariborski umetnik, operni pevec baritonist Miro Gregorin praznoval 25-letnico svojega umetniškega delovanja na odrskih deskah.

Slovenci v Argentini

V starosti 70 let je v Buenos Airesu nedavno umrla gospa Zofija Pirčeva, roj. Florijančič. Pokojnica je bila mati znanega in spoštovanega javnega delavca v Slovenskem domu v Carapachayu.

Pretekli mesec je začel tečaj Ivana Cankarja v Berazateguiju novo šolsko leto. Predsednik doma Jože Vidmar je pozdravil zbrane otroke in starše. Nato je šolarica recitirala Cankarjevo pesem »Enajsta šola«. Sledilo je nekaj deklamacij, nato je povzel besedo katehet tečaja g. Jože Guštin. Ob zaključku pa je spregovorila še voditeljica tečaja ga. Betka M. Vitrihova.

Bogo Leskovic s skandinavske turneje

Po skoraj dveh mesecih se je vrnil iz skandinavskih dežel Slovenec, ljubljanski dirigent Bogo Leskovic. Poleg televizijskega koncerta in radijskega nastopa v Stockholmu je Leskovic dirigiral tudi na štirih simfoničnih koncertih v Göttenborgu na švedskem in za konec še na simfoničnem koncertu v norveški prestolnici Oslu. V Oslu je bila med drugim na sporedu tudi Krekova Sonatina.

Folklorna skupina in zbor »Akademika« v Italiji

Akademski folklorna skupina »France Marolt« in Akademski pevski zbor »Tone Tomšič«, ki delata v okviru SKUD Akademik v Ljubljani, bosta tudi letos sodelovala na spomladanskih kulturnih prireditvah — prve dni maja — v Vidmu (Italija). Skupini sta gostovali v Vidmu že lani; občinstvo ju je izredno toplo pozdravilo. Ponovno vabilo pomeni za skupini lepo priznanje.

ve) o zakonu predujma uradnikom, je bila na petkovi parlamentarni seji v središču zanimanja sestava posebnega odbora za posvetovanje o radijskem zakonu. Soglasno so imenovali za tega 27 poslancev: 14 Avstrijske ljudske stranke, 12 Socialistične stranke in 1 Svobodnjaške stranke, ta posebni odbor se je prvič sestal v sredo po velikonočnih praznikih pod predsedstvom poslanca Avstrijske ljudske stranke Harwalika.

Izum šivalnega stroja

V naslednjem članku želim podati udeležencem gospodinjstkih tečajev, kakor vsem, ki se poslužujejo ali delajo pri šivalnih strojih, kratak zgodovinski pregled, koliko je bilo vloženega truda, stroškov in razočaranj, predno je zamudno ročno šivanje zamenjal šivalni stroj.

Prvi poskus konstruirati kako šivalno napravo, je napravil v Angliji živeči nemški mehanik Charles F. Weisenthal. Uporabljal je iglo z dvema konicama ter ušesom v sredini. Kaj več se o njem in njegovih uspehih žal ne poroča. Poskus prve konstrukcije je bil l. 1755.

Kot drugi se je ukvarjal s sestavo šivalnega stroja londonski mizar in tapetnik Thomas Saint. Sestavil je primitivno šivalno napravo na ročni pogon. Na ravni plošči je bil prešivni material, ki ga je prenosno kolo pri vsakem vbodu pomaknilo za en vbod (Stich) naprej. Pred iglo je bilo na drogu ravno šilo za vbodanje lukenj, skozi katere je potem igla s kljukico zankovala 1 nit in tako šivala z verižnimi vbodi (Kettenstich). T. Saint je dal napravo patentirati l. 1790. Zaradi pomanjkanja sredstev, stroja ni mogel izboljšati.

V prvi polovici 19. stoletja so se bavili z izumom šivalnega stroja trije strokovnjaki in sicer dva v Evropi, eden pa v Ameriki, ločeno eden od drugega, to so Krembs in Madersperger v Evropi ter Howe v Ameriki. Izumi omenjenih strokovnjakov so vodili do verižnega šiva 1 nit, in do veznega šiva 2 niti (Stepstich), kar se še danes uporablja v šivalni industriji.

K. Baltazar Krembs

jo konstruiral šivalni stroj za lastno uporabo. Šival je jakobinske čepice. Igla je imela uho ob konici ter tvorila verižni šiv. Za snemanje zank je uporabljal podobnega snemalca, ki se rabi v trikotajni industriji. V prvih desetletjih 19. stoletja je bilo že nekaj Krembsovih strojev v Porrenju in vzhodni Franciji.

Josef Madersperger

je bil krojač iz Kufsteina na Tirolskem. Leta 1807 je konstruiral prvo, leta 1814 pa drugo izboljšano šivalno napravo. Dve igli z ušesi ob konicah sta vbadali v prešivni material od spodaj navzgor ter napravili 2 zanki, skozi katere se je morala zgornja nit ročno vdevati. Pri vsakem vbodu, ki je bil potem naprave zategnjen, se je blago pomaknilo za en vbod naprej. Leta 1815 si je Madersperger pridobil avstrijski patent. Leta 1830 je sestavil še en stroj, kjer je ročno vdevanje že nadomeščal podolgovat čolniček. Ker pa ni mogel doseči vidnega uspeha, je duševno strt in obubožen umrl v neki dunajski sirotišnici leta 1850.

Krojaški mojster Jernej Thimonnier iz St. Etienne v Franciji je leta 1829 konstruiral šivalni stroj, ki je služil za šivanje vojaških oblek. Verjetno sta oba Madersperger kakor Thimonnier videla kje kak Krembsov stroj. Leta 1845 si je Thimonnier pridobil francoski in še angleški patent. Stroj je bil že na nožni pogon. Igla je šivala od zgoraj navzdol z verižnimi vbodi (ena nit). Blago se je pri šivanju moralo ročno premikati naprej. V obratu za šivanje vojaških oblek, ki ga je Thimonnier ustanovil v Parizu skupaj z nekim premožnim meščanom je obratovalo že 80 šivalnih strojev. Pariški krojači so se bali brezposelnosti zaradi strojnega šivanja. Vdrli so v obrat, uničili stroje. Thimonnier, ki si je pri tem komaj rešil en stroj in svoje življenje, je umrl v revščini leta 1851.

Medtem ko so bili vsi poskusi konstrukcije praktičnega šivalnega stroja v Evropi brez vidnega uspeha, je delal na tem področju tkalec in mehanik v Združenih državah Amerike (ZDA) Elies Howe.

Rojen v mestu Spencer leta 1819. Sprva je mislil na pletilni stroj. Za konstrukcijo šivalnega stroja ga je navdušil njegov sošolec, mehanik Davis. Howe se je neumorno lotil dela oziroma sestave šivalnega stroja. Pri tem je zapravil vse svoje premoženje. Z denarno pomočjo lesnega trgovca Fischerja se mu je z velikim trudom posrečilo po prvotnem lesenem modelu sestaviti železen šivalni stroj. Blago, ki je bilo navpično napeto, se je pri vsakem vbodu mehanično pomikalo naprej. Nekoliko vpognjena igla je vbadala od desne proti levi ter šivala vezni šiv (2 niti). Zanke je zankoval na obeh straneh koničast čolniček. Druga izboljšana konstrukcija je

bila v tem, da je igla z ušesom ob konici vbadala od zgoraj navzdol torej navpično, bila opremljena z žlebičkom na obeh straneh in šivala vezne vbode z zgornjim in spodnjim sukancem do 300 vbodov na eno minuto.

Howe si je leta 1846 pridobil ameriški patent za izdelavo šivalnih strojev. Kljub temu, da je on dopovedoval vsem, da njegov izum ne bo nikomur v škodo, so mu razni nevoščljivci neke noči demolirali delavnico. Razočaran je odšel Howe v Anglijo, prodal svoj izum tovarnarju W. Thomasu pod pogojem, da ga vzame v službo kot sodelavca pri izdelavi šivalnih strojev, ter da mu plačuje licence. Thomas pa ni dolgo držal danih pogojev. Howe je bil odpuščen in se je vrnil v Ameriko. Opazil pa je, da so za časa njegove odsotnosti nekateri mehaniki izdelovali šivalne stroje po njegovih načrtih. Ker je Howe imel patent, je vložil proti njim tožbo in uspel. Za vsak šivalni stroj, prodan v Ameriki, so

Komorni zbor s Koroške v Ljubljani

V okviru kulturnih izmenjav med Koroško in sosednjo Slovenijo je gostoval pred kratkim v Ljubljani z vokalno-instrumentalnim koncertom z baročnim programom znani komorni zbor iz Št. Vida ob Glini in komorni orkester Radia Celovec.

Koroške umetnike je vodil Norbert Artner. Dirigent in komponist Norbert Artner je po končanem študiju na Dunaju in v Salzburgu zavzel vodilno mesto v glasbenem življenju Koroške. Kot skladatelj pa je doživel pred nekaj tedni prvo izvedbo svoje »Baletne fantazije« za zbor in veliki orkester na Dunaju. Norbert Artner deluje poklicno pri Radiu Celovec kot skladatelj dirigent, programski redaktor (prireditelj) in vodja snemanj.

Komorni zbor iz Št. Vida ob Glini se posveča predvsem stari in moderni zborovski literaturi. Leta 1964 je dosegel na zborovskem tekmovanju v Gorici prvo nagrado. Zbor sestavljajo mladi pevci-amaterji.

Na programu v Ljubljani sta bili dve deli: J. S. Bach »Bil sem poln žalosti« — kantata št. 2 za zbor, soli in komorni orkester; G. Ph. Telemann: Dnevni časi (jutro, poldne, večer, noč) — kantata za zbor, soli in komorni orkester.

Izvedba prvega dela je pomenila lepo

Slovenski misijonar Franc Pirc

V Združenih državah Amerike je bilo več Slovencev, ki so svoj narod v novi domovini zelo proslavili.

Med takimi je bil tudi slovenski misijonar Franc Pirc, ki je leta 1835 odšel kot župnik iz Podbrezj v dušno pastirstvo med Indijance ob Michiganskem jezeru. Pred odhodom v Združene države Amerike je postal zelo znan že doma med Slovenci, saj je zanje prav on napisal prvo knjigo o sadjarstvu. Zaradi te knjige so ga imenovali »očeta umne sadjereje na Kranjskem«. Po prihodu v Severno Ameriko je začel pospeševati sadjarstvo tudi ob Michiganskem jezeru. Seme je dobival iz domovine. Na njegovo veliko vsestransko delavnost so postale kmalu pozorne tudi ameriške svetne oblasti ter so ga imenovali v Minnesoti za komisarja za naseljevanje prihajajočih vseljencev v pokrajini v gornjem Missisippiju. Misijonar Pirc je med drugim v tem delu Amerike ustanovil mesto St. Cloud (Sv. Klavdija). L. 1865 je iz Slovenije prišlo v ta kraj precej rojakov. V bližini omenjenega mesta Sv. Klavdija so ustanovili svoje naselje Kraintown — Kranjsko mesto. Misijonar Pirc je za svoje rojake izbral še drug rodoviten kraj in ga imenoval Bogata poljana. Temu kraju so leta 1894 dali ime »Pierz«. Ko je prišel misijonar Pirc v leta, je začutil, da se mu bliža smrt. Vrnil se je v domovino umret.

Spomin nanj pa v Ameriki živi naprej. Tako so v Združenih ameriških državah nedavno proslavljali stoletnico Pirčevega mesta, ki se še vedno imenuje Pierz ter ima danes že 2000 prebivalcev. V mestu je več šol. Med drugim tudi gimnazija, katero obiskuje 420 dijakov. Tudi gimnazija nosi ime po zaslužnem slovenskem rojaku ter se imenuje »Pirčeva spominska gimnazija«. V mestu je urjeno tudi socialno skrbstvo ter je za stare ljudi zgrajena lepa Marijina

mu morali plačati po 5 dolarjev, za stroje prodane izven Združenih držav Amerike pa po en dolar.

Howe je leta 1862 ustanovil v Bridgeportu tovarno za izdelavo šivalnih strojev. Tako so že pred 100 leti dospeli prvi Howovi stroji v Evropo. Leta 1868 je Howe umrl v svojem rojstnem kraju. Pridobil si je s svojim energičnim delom naslov izumitelja šivalnih strojev.

Med prvimi, ki so se že za časa Howovega življenja začeli baviti z izdelovanjem šivalnih strojev, je bil v Ameriki direktor neke igralne skupine J. M. Singer. Izkoristil je Howov izum, šivalni stroj nekoliko izpopolnil, ustanovil leta 1850 v Bostonu tovarno za izdelovanje šivalnih strojev ter jih kot prvi oddajal raznim tvrdkam v najem proti plačevanju obrokov.

Poleg Singerjeve so nastale v Ameriki še tvrdke Wheler-Wilson in Grower-Baker, dalje Pfaff v Kaiserslauternu, Gritzner v Karlsruhe, Dürkopp v Bielefeldu, vse že v drugi polovici 19. stoletja.

To naj bi bil kratak zgodovinski pregled konstrukcij šivalnih strojev.

Andrej Tišler

Slovenska knjiga bo potovala

V Makedoniji v Jugoslaviji bodo praznovali 1050 letnico smrti sv. Klementa, učenca sv. solunskih bratov Cirila in Metoda. V čast temu velikemu učitelju makedonskega naroda bodo priredili tudi veliko verskokulturno razstavo, ki bo potovala po vsej Jugoslaviji. S to razstavo bo potovala, sporoča slovenski duhovnik iz Bitolja, tudi slovenska knjiga o sv. bratih »Zvezdi našega neba.« Cerkevna proslava sv. Klementa, nadškofa Ohridskega, bo od 8. do 11. avgusta, slavistična pa od 9. do 11. septembra.

Čestitke ob izidu pomembne slovenske knjige

Mohorjeva tiskarna v Celovcu je dotiskala izredno lepo opremljeno knjigo o sv. solunskih bratih Cirilu in Metodu z naslovom »Zvezdi našega neba«. To je novo slovstveno in zgodovinsko delo prof. dr. Metoda Turnška. Avtorju so za poklonjeno knjigo poslali prisrčne čestitke in toplo zahvalo zagrebški nadškof in kardinal Šeper ter zvezni kancler dr. Klaus in prosvetni minister dr. Piffel-Perčević.

Nova revija „Most“ v Jugoslaviji

Izšla je prva številka nove revije »Most«, ki jo izdaja Zveza književnikov v Jugoslaviji, da bi tujo javnost seznanjala z jugoslovansko literaturo. Prva številka »Most« je pisana v angleščini, v prihodnje pa bo revija, ki bo izhajala verjetno štirikrat na leto, tiskana v francoščini. Za uvod prva številka objavlja prispevek jugoslovanskega Nobelovega nagradjenca Iva Andriča »O besedah«, odlomek iz njegove knjige »Znamenja ob poti«. Sledi odlomek iz najnovejšega romana Miroslava Krleža »Zastave« in nato članek pisatelja Marijana Matkoviča o Krleževem ustvarjanju.

Na straneh revije so med drugim izbrane pesmi slovenskih pesnikov Cirila Zlobca, Toneta Pavčka, Daneta Zajca, Janeza Menarta in Kajetana Koviča, ob tem pa obširnejši članek o slovenski poeziji Mitje Mejaka.

Evropski pogovor na Dunaju

Dunajska mestna uprava bo organizirala od 14. do 18. junija 1966 srečanje znanstvenikov vzhoda in zahoda. Na zborovanju bodo udeleženci govorili o temi »Posameznik in družba«. Organizatorji tega zborovanja izjavljajo, da so udeležbo na »Evropskem pogovoru« že obljubili podpredsednik svetovne razstave v Bruslju M. Lam-billiotte, zahodnonemški politik prof. K. Schmidt, generalni direktor atomskega centra v Ženevi prof. V. Wisskopf, član poljske akademije znanosti prof. S. Zokiewski in drugi. Pričakujejo še prijave iz ZSSR, V. Britanije, Norveške, Švedske, Jugoslavije in Sovjetske zveze.

Odkritje o Ressleru smrti

Tehniški muzej Slovenije se je obrnil na republiški zavod za spomeniško varstvo s prošnjo, da bi pri bodoči gradnji ob Titovi cesti (prejšnji Dunajski cesti), na mestu, kjer je stal nekoč tako imenovani Bavarski dvor, postavili spominsko ploščo izumitelju ladijskega vijaka Jožefu Ressleru. Vse do nedavna se ni natanko vedelo, kje, kdaj in za katero boleznijo je umrl ta svetovno pomembni rojak. Po najnovejših odkritjih Nemca Erhardta Marscherja in po posredovanju našega raziskovalca Resslerove puščice univ. prof. Vladimira Murka pa je postalo jasno, da je Jožef Ressel umrl dne 9. oktobra 1857 v »hiši Wienverlinie 85 v Ljubljani« za tifusom.

Abeceda za šest jezikov

Zahodnoafriški jeziki so dobili enotno pisavo

Po naročilu UNESCO (Organizacija Združenih narodov za vzgojo znanost in kulturo) je izdala mednarodna skupina jezikoslovcev enotno, iz latinice sestavljeno abecedo za šest zahodnoafriških jezikov, ki jih govorijo narodnostne skupine v sedmih deželah. Kakor so javili na pariškem sedežu UNESCO, so jezikoslovci sestavili abecedo na zborovanju v Bamaku, glavnem mestu Malija.

Abeceda, ki jo sestavlja šestnajst črk, se le neznatno razlikuje od načina pisanja evropskih jezikov. Po oceni jezikoslovcev je pisava velikega pomena za celotni razvoj vseh sedmih dežel, med drugim tudi zato, ker bo omogočila zapis obsežne, doslej le v ustnem izročilu ohranjene ljudske besedne tvornosti. Razen tega bodo lahko po zaslugi nove abecede uporabljali domačo govornico v osnovnošolskem pouku ter pri poučevanju odraslih, ki so večinoma še nepismeni.

Predvsem dvojico okoliščin so upoštevali se-

stavljalci nove pisave: prvič, abeceda mora biti takšna, da zajame vse glasove, ki so skupni tem jezikom, in drugič, dovolj preprosta, da nimajo te afriške dežele tehničnih in finančnih težav pri zapisovanju svojega ustnega izročila.

Mandiguc je skupna oznaka za jezikovno skupino, ki jo sestavljajo: bambara (Mali), malinke (Mali, Gvineja in zahodna Senegalija), songhay (Mali in Niger), tamasheq (govornica Tuaregov), haussa (Nigerija in Niger), kanuri (Niger, Nigerija) in še peul, ki ga govora istoimensko ljudstvo, raztreseno po Senegaliji in severnem Kamerunu.

Zaradi svoje preprostosti zahteva nova abeceda le majhne spremembe tastatur pisalnih in na stavnih strojih v tiskarnah. Večino novih pismenk uporabljajo že nekaj let v Nigeriji in Nigru, kjer so jih delno že uvedli v šolske učbenike.

Cenjeni sotrudniki in bodoči dopisniki!

Redno dobivate časopis »Naš tednik - Kronika« v svoje roke in ga prebirate. Zdi se mi, da še s posebnim zanimanjem prebirate četrto stran, pod naslovom »Pri nas na Koroškem«, kjer so napisane razne novice iz naših krajev in vasi.

Ob tej priložnosti se vam iskreno zahvaljujem za vse dosedanje prispevke, dopise in pisma, ker vem, da so napisani z vso veliko ljubeznijo in pristno dobro voljo. Z vašim pisanjem seznanjate tudi vse naše rojake Slovence, ki živijo na vseh petih celinah sveta z dogodki in novicami vašega kraja ali vasi in župnije.

Da bo »Naš tednik - Kronika« zmerom zanimiv in privlačen, vas prisrčno prosim, da ostanete tudi v bodoče zvesti sotrudniki in mi pošiljate svoje prispevke za stran »Pri nas na Koroškem«, to je četrto stran.

Vem in sem tudi prepričan, da je to združeno z marsikatero žrtvijo in je treba mnogo idealizma. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da kjer je volja, tam je dana tudi pot in možnost. Vedeti moramo, da čim več bo dopisov iz naših krajev od naših rojakov, tem rajši jih bom objavljal, tem bolj živo bo tudi zanimanje vseh bralcev v naši lepi koroški domovini in drugje po svetu.

Prav zategadelj vas prosim in pozivam in se vam že v naprej toplo in iskreno zahvaljujem za vsak — tudi najmanjši — prispevek. Saj se gotovo zgodi v vsaki župniji in občini marsikaj zanimivega in primernega, da to zapišemo v »Naš tednik - Kronika«, ki naj bi bolj in bolj postal časopis in skrb nas vseh ter nas povezoval v veliko družino bralcev in prijateljev doma in v tujini.

S skupnimi močmi in napori si hočemo ustvariti lepšo bodočnost!

Zato pišite in sporočite vse vesti in novice v naš list »Naš tednik - Kronika«!

Vsem sotrudnikom iskren pozdrav in Bog vas živi!

Urednik

ZELEZNA KAPLA (Pevski koncert)

V nedeljo, dne 24. aprila 1966 bo ob 12. uri v kinodvorani v Železni Kapli pevski koncert.

Poje domači pevski zbor »France Pasterk - Lenart«, katerega sestavljajo pevci SPD v St. Vidu v Podjuni in Železni Kapli.

CELOVEC (Zahvala skavtov)

Slovenski koroški skavti se zahvaljujemo vsem dobrotnikom, ki so nas do sedaj gmotno in moralno podpirali.

CELOVEC

(Sejem simodolskega goveda v St. Vidu ob Glini)

Alpska živinorejska zveza simodolskega goveda za Štajersko in Koroško bo imela svoj sejem v sredo, dne 20. aprila 1966, v živinorejski hali v St. Vidu ob Glini.

To bo že osemdeseti plemenski sejem simodolskega goveda.

Prignali bodo: 50 bikov in 170 močno nosnih krav.

Časovni red:

V torek, 19. aprila 1966, ob 13. uri bo izbira in ocenjevanje goveda. V sredo, 20. aprila 1966, ob 9. uri pa se bo začel sejem.

Vse živali so iz hlevov, ki so priznane proste tuberkuloze in bruceloze (Bangove bolezni), so zavarovane od hleva do hleva in cepljene proti slinavki in parkljevki.

Velika ponudba na sejmu bo nudila bogato priložnost izbire za nakup dobre in lepe plemenske živine.

Pojasnila daje Alpska živinorejska zveza simodolskega goveda za Štajersko in Koroško, Judenburg, Frauengasse 19, telefon 2121 in Celovec, Museumgasse 5, telefon 48-11.

VABILO

Slovensko kulturno društvo v Celovcu vabi na občni zbor, ki bo v sredo, dne 27. aprila 1966, ob pol 8. uri zvečer v prosvetni dvorani Mohorjeve hiše.

Po občnem zboru bo g. Vinko Zaletel ob barvnih slikah predaval o našem kulturnem življenju. Po predavanju družaben razgovor z domačo pesmijo.

K obilni udeležbi prisrčno vabi odbor.

Pri nas na Koroškem

Veličastna katoliška manifestacija

Jubilejno romanje na velikonočni ponedeljek v Celovec

Nad 2500 vernikov iz vseh predelov naših dolin in gur je minuli ponedeljek poromalo v celovško stolnico, da se v jubilejnim letu zbere ob svojem nadpastirju v skupni molitvi in daritvi. Romanje je bila veličastna manifestacija katoliško zavednih koroških Slovencev za versko obnovo po koncilu.

Dopoldne je prevzval škof dr. Köstner ob asistenci stolnega kanonika A. Zechnerja in škofijskega tajnika g. M. Kristofa daroval slovesno daritev ob skupnem sodelovanju romarjev. Med uvodnimi molitvami je množica pela velikonočne pesmi in nadeljevala z mašnimi spevi. Zbrano je odgovarjala nadpastirju in prisluhnila njegovemu nagovoru v domačem jeziku, v katerem je med drugim dejal:

»Odzvali ste se mojemu vabilu, da se še bolj utrdi naša povezanost s sveto katoliško Cerkvijo in se jasno izpriča vaše priznanje k veliki družini vernikov škofije in njenemu duhovnemu očetu — škofu.«

V sledeči pridigi je kanonik A. Zechner namizal bogate misli o poslanstvu škofa kot naslednika apostolov in pozival romarje, naj ob škofovi sv. maši molijo za svojega nadpastirja, da ga Vsemogočni ohrani kot varuha izročene mu božjega ljudstva. Nato je razložil duhovniško in pastirsko službo božjega ljudstva in pozival vernike k aktivnosti v okviru farnе družine. »Tudi mi moramo Kristusu slediti na križevem potu, delati moramo v luči Kristusovega križa in v tem znamenju bomo deležni Kristusove zmage.«

V svetem molku je množica nato sledila spremenjenju in daritvi in se udeležila svetega obeda. Dopoldan je zaključila molitev za jubilejni odpustek.

Popoldansko jubilejno slovesnost je pričela uvodna melodija prof. Silva Miheliča na orglah, nakar so združeni podjunski zbori pod vodstvom g. Tomaža Holmarja z ubranim petjem velikonočne vigilije uvedli v velikonočno Vstajenje. Mogočno je odmevala pretresljiva liturgična melodija v božjem hramu in tako uvajala v radost in veselje velike noči. S prižnice je šentlenarški župnik Čebul z bogatimi mislimi v nevezani besedi spremljal velikonočno petje Katoliške mladine (g. F. Zergoi), združenega rožanskega moškega zbora (dr. T. Feinig) in rožansko-gorjanskih mešanih zborov (g. M. Mihor), katerih petje je sedaj slovesno in zmagovalno, sedaj spet mehko in pobožno v razkošnih melodijah razglinjalo velikonočno radost verne množice. Cerkveno-pevski del je zaključil zbor »Jakob Gallus-Petelin« (dr. F. Cigan), ki je z uvodnim latinskim spevom Kristus-Odrešeniku in ljudskim in umetnim napevom sledečih pesmi še enkrat v ubrani melodiji zajel praznično razpoloženje navzočih.

Zadnji del slovesnosti so bile pete liturgije, h katerim je spet odpevala tisočglava verna množica. Nato je nadpastir vsem zbranim podelil blagoslov z Najsvetejšim. Pobožnost je zaključila trikratna velikonočna aleluja, o kateri je dejal pridigar:

»V prvi aleluji naj bi slišali papeža — voditelja koncila. V drugi naj bi videli in slišali škofo in njih pomočnike duhovnike. V tretji pa sebe — vse božje ljudstvo, ki naj navdušeno sprejme ukrepe in predloge koncila, da bo ta kratki čas jubileja izzvenel v svetem navdušenju velikonočnega vstajenja.«

— 0

OBJAVA

Dijaki Slovenske gimnazije priredijo letošnjo akademijo v nedeljo, 22. maja 1966.

V soboto, 9. julija, so na Slovenski gimnaziji sprejemni izpiti za 1. razred.

Otroke je treba pravočasno prijaviti.

polje in zlasti konec 1. slike, ko kmetje prisegajo in Mirko pravi: Prav njej (namreč gosposki) na kljub — zvestoba puntul Nato vsi odgovore: »Prisegamol« (Kakšen pomen ima prisega kot beseda, če nima nobene podlage?) To je tisti prizor, ki se v Špicarjevi igri konča po prisegi z angeljskim češčenjem.

Najbolj prisiljeno, četudi pesniško lepo, je avtor skoval konec 3. slike 1. dejanja, ko se morata Mirko in Zala ločiti in Zala vprašuje Mirka kaj bo z njima in Mirko odgovori: »Karkoli pride, najino glej zvezdo...«

Na splošno je dejanje isto kot v Špicarjevi dramatisaciji, nekatere bolj vidne razlike so: fanta Vinka pokaže kot zelo sebičnega in strahopetnega, Miklovko kot godrnjavo, vedno nasprotujočo žensko, pobeg iz ječe na Gradiču je drugačen, reši jih Almira, ujeti fantje ne pridejo pred turškega poveljnika, Tresoglav se maščuje, ker mu je Strelec zažgal hišo, Zala dobi v turški sužnosti svojega očeta Marka (ne strical!), Tresoglava da Iskender beg za plačilo izdaje obglaviti, Almiri ne umori Davorin, ampak jo zapodijo stran in igra se konča z nedokončanim rejem (ker se igra začne z rejem).

Pisana je v pesniški obliki, torej ne v navadni govorici, je bolj zgoščena in zato tudi malo krajša od Špicarjeve.

ŠT. VID V PODJUNI (Predavanje in igra)

V postu je imel g. Vinko Zaletel v Voglovi dvorani 2. del skioptičnega predavanja o Indiji. Obiskali so nas tudi Vogrčani z igro »Grče«. V starih časih so prihajali k nam na Primožovo Vogrčani s procesijo. Zato je prav, da se je zveza med Vogrčani in St. Primožem zopet na ta način obnovila. Na cvetno nedeljo so naši igralci gostovali z »Begunko« v Železni Kapli in v Vogrčah.

ŠT. PRIMOŽ (Prireditve)

V nedeljo, dne 17. aprila 1966, bo ob pol 3. uri pri Voglu v St. Primožu igra »Ploha«, ki jo uprizorijo igralci Prosvetnega društva z Jezerskega.

LEPENA (Igra)

Igralci Prosvetnega društva z Jezerskega bodo gostovali v soboto, dne 16. aprila 1966, ob 8. uri zvečer pri Rastočniku v Lepeni z igro »Ploha«.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 17. 4.: 7.30 Duhovni nagovor. S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 18. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kaj smo pripravili (Napoved slovenskih oddaj). Portret tedna: Dr. Niko Kuret. 18.00 Za našo vas. — TOREK, 19. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Športni mozaik. Beremo za vas (M. Turnšek: 31. — Stoji na rebri grad). — SREDA, 20. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 21. 4.: 14.14 Poročila, vreme, objave. Za vsakega nekaj. Koroški kulturni pregled. — PETEK, 22. 4.: 14.15 Poročila, vreme, objave. Od petka do petka po naših krajih in pri naših ljudeh (Domače novice). Poje mešani zbor iz škofič. Beremo za vas (M. Turnšek: 32. — Stoji na rebri grad). — SOBOTA, 23. 4.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. 18.25 Solistična ura (Poje: Iliana Bratuž; klavir: Silva Hrašovec).

POHIŠTVO

za dom in za goste
PODJUNSKA TRGOVSKA
DRUŽBA

BRATJE RUTAR & Co.

DOBRLA VES — EBERNDORF
A 9141 Tel 04236-281

Oglejte si našo razstavo tudi v prostorih hotela Rutar v Dobrli vesi.

ŽITARA VES

Katoliško prosvetno društvo »Števerjan« pri Gorici gostuje v nedeljo, dne 24. aprila 1966, ob 1/8. uri zvečer pri Rutarju v Žitari vesi z ljudsko igro

„DIVJI LOVEC“

Osi prisrčno vabljeni!

Miklova Zala v Ločah

V soboto, dne 23. aprila ob 19.30 in v nedeljo, dne 24. aprila ob 14.30, bodo gostovali v Ločah ob Baškem jezeru z »Miklovo Zalo«, v kateri sodeluje 76 ljudi, gostje iz Slovenije.

Pregledali so razne odre po Koroškem, vendar so vsi premajhni. Odločili so se za oder v Ločah, za dve predstavi in vabijo tja Korošce, da bodo videli svojo narodno junakinjo.

S predstavo so bili igralci že v Zagrebškem državnem gledališču, v šentjakobskem gledališču v Ljubljani in drugod. Predstava na Koroškem bo tudi televizija prenašala. Stvar bo kvalitetna.

V igri sodelujejo ljudje od šestega pa do sedemdesetega leta starosti. So preprosti ljudje, največ je kmetov. Več kot sto ve-

čerov so lani žrtvovali za priprave in vaje in zdaj jim bo nastop v Zalini domovini priznanje za trud in ljubezen do lepe besede in vsega lepega.

Igro bo vodil ravnatelj Lado Smrekar iz Kostanjevice, ki je bil skozi dvajset let velik prijatelj s pisateljem Meškom, s katerim je velikokrat govoril o čudoviti koroški deželi, ki jo bodo zdaj igralci z Dolenjskega imeli priložnost doživeti. Že zelo se veselijo srečanja s Korošci dne 23. in 24. aprila.

Žižkova Miklova Zala je nastala po vojni v Sloveniji, ko je bilo treba Špicarjevo ali Bajukovo Miklovo Zalo nadomestiti s »sodobno«, »napredno«, v duhu novega časa in novih razmer. Naša narodna igra naj bi postala bolj revolucionarna.

Ker zgodba Miklove Zale, katere se je na splošno avtor držal, sama ne nudi preveč revolucionarne snovi, zato je avtor vstavil v 3. dejanju, sedmi sliki poseben prizor, ki se vrši sedmo leto po odhodu Turkov in sužnosti Zale, ko naj bi oblast zaplenila Serajnikovo kmetijo (radi puntarstva) in so kmetje postali tlačani in se zato zbirajo v kmečki punt in se borijo za staro pravdo.

V naprednem duhu je, da fantje pojejo pesem »soncu«, ki naj bogato pozlati jim

Darujte za visokošolski dom Korotan!

Romanje v Turin-Padovo!

Objavljamo spored jubilejnega romanja ob 150-letnici rojstva sv. Janeza Boska v Turin-Padovo-Benetke.

Peljemo se z modernimi avtobusi, možnost vstopa na avtobuse od Pliberka v Podjuni do državne meje pri Podklostru ob glavni cesti.

Odpeljemo se dne 15. julija zvečer ob 9. uri. V soboto zjutraj bomo imeli prvo romarsko pobožnost s sv. mašo v lepi božjepotni cerkvi Monte Berico pri Vičenci. Ob 12. uri bomo dospeli v dvamilijonsko mesto Milan in si ga najprej ogledali s strehe veličastne stolnice — edine na svetu, ki ima nad sto stolpov iz samega marmora.

Bazilika sv. Antona v Padovi, v kateri na oltarju počiva veliki svetnik — čudodelnik sv. Anton. V tej baziliki bomo imeli svojo prvo romarsko pobožnost pri našem romanju v Turin. Prijavite se pravočasno za romanje, da boste doživeli lepote severne Italije in obiskali velike božjepotne cerkve.

Po ogledu mesta in stolnice se odpeljemo v Turin. Tam bomo imeli skupno večerjo in prenočili. V nedeljo zjutraj bomo imeli v baziliki Marije Pomočnice glavno romarsko slovesnost, počastili na oltarju netrohnjeno svetniško telo sv. Janeza Boska-apostola mladine. Ob 12. uri bomo imeli v 30 kilometrov oddaljenem rojstnem kraju — Castelnuovo Don Bosco — drugo sv. mašo v novi veličastni cerkvi sv. Janeza Boska in tam tudi skupno kosilo. Popoldne se vrnemo v Turin in si ogledamo posebnosti — živi čudež — hišo božje Previdnosti in veliko tovarno avtomobilov Superga na gori in posebno središče salezijanskih zavodov. Zvečer imamo skupno večerjo in počitek, naslednje jutro se odpeljemo v Padovo, kjer bomo imeli skupno večerno romarsko pobožnost s sv. mašo na grobu velikega čudodelnika sv. Antona Padovanskega, poleg cerkve v romarskem domu bomo imeli skupno večerjo in prenočišče. V torek, 19. julija dopoldne, se bomo z ladjo peljali v Benetkah in ogledali mesto na morju, baziliko sv. Marka in trg pred njo in iz stolpa, ki je 100 metrov visok mesto, morje in okolico. Ob 11. uri se odpeljemo na Koroško, kamor bomo dospeli do 7. ali 8. ure zvečer.

Za vožnjo, prenočišča in hrano je že vse organizirano in poskrbljeno.

Vožnja tja in nazaj, prenočišča s hrano — trikratno, skupno stane 750.— šilingov.

Ker je rezervirano samo določeno število prenočišč prosimo, da se vsi, ki se nameravate udeležiti tega izrednega romanja, ki bo obenem zelo poučno v doživljanju lepote gornje Italije, ki je pravi raj Evrope. Zato vas lepo prosimo, da se čimprej prijavite na naslov: Dr. France Cigan, Völkermarker Straße 5, 9020 Klagenfurt.

Romanje organiziramo in vodimo duhovniki-salezijanci. Vsakdo, ki se prijavi osebno ali pismeno, bo dobil položnico (Erlagschein), s katerim plača vnaprej vse stroške romanja, katerega se lahko udeleži cela družina, starši z otroki skupaj. Sobe bodo v tem primeru rezervirane za celo družino.

Romanje bo v času: 15. julija zvečer se odpeljemo, 19. julija zvečer se vrnemo domov. Vsakdo mora imeti veljavni potni list (Reisepaß) ali osebno izkaznico (Personalausweis).

Čas za prijavo je do 15. maja, toda z dnem, ko bo prijavljenih dovolj romarjev, za rezervirana prenočišča, bomo prenehali sprejemati prijave. Zato pohitite.

S a l e z i j a n c i

O glistavosti živali

V 12. številki našega lista smo govorili „o glistavosti pri otrocih“. Danes pa hočemo napisati nekaj vrstic o glistavosti živali.

Živali in človeka nadlegujejo razni zunanji in notranji zajedavci, ki jim s tujim imenom pravimo paraziti. Parazit pravimo bitju, ki se preživlja na račun drugega, torej bitju, ki je navezano na življenje v nekem drugem telesu, ker drugače ne more obstajati.

Zajedavci odvzemajo telesu hranilne snovi, sesajo telesne sokove in izločajo škodljive snovi. Nekateri zajedavci oškodujejo tudi razne telesne organe, kot so prebavila, dihalna, koža i. dr.

Zajedavci so dvoje vrst: notranji in zunanji. Zunanji živijo na koži ali v njej. Tako poznamo razne vrste srbecev, ki povzročajo garje, dalje klope, uši, bolhe in razne muhe. Notranji zajedavci so razne vrste glist, črvov in trakulj.

Raznih notranjih zajedavcev je toliko vrst, da večino njih ni mogoče na kratko opisati. Razmnožujejo se vsi iz jajčec. V teh so zarodki, iz katerih se v ugodnih razmerah razvijejo ličinke. Ličinke se v določenem času navadno večkrat, prelevijo in dorastejo končno v spolno zrele zajedavce. Nekateri zajedavci se razvijajo samo v eni živali, drugi pa potrebujejo za svoj razvoj še drugo bitje, drugo vrsto živali ali človeka. V to vrsto spadajo n. pr. trakulje in črvi, ki povzročajo metljavost.

Črevesne gliste

Najdemo jih pri konjih, teletih, prašičih, jagnjetih in psih. Za glistavostjo bolehalo zlasti mlade živali, ki proti zajedavcem niso tako odporne. Toda gliste se nahajajo tudi odrasle živali, zlasti konji in prašiči, ki se pasejo na močvirnatih tleh.

Gliste povzročajo predvsem telesne presnovne motnje in slabijo prebavo. Zaradi tega se mlade živali slabo redijo in počasi napredujejo. Zmanjša se torej prireja mesa. Glistavi prašiči n. pr. dosežejo za četrtnino manj teže kakor one živali, ki glist nimajo.

Pri nas opazujemo v glavnem tri vrste valjastih črevesnih glist. Najbolj pogoste so podolgovate in okrogle gliste, belkatorumene barve in dolge 15 do 30 cm. Zadržujejo se predvsem v tankem črevesju. Dru-

ga, tudi zelo pogosta skupina glist živi v debelih črevih. Teh glist je mnogo vrst. Ker so mnogo manjše od prvih, jih redkeje zapazimo, čeprav je težko najti konja, ki bi res bil brez njih. Dolge so komaj 1.5 do 4 cm in so podobne rdečkastim nitkam. Posebna vrsta glist se zadržuje v danki pri konjih in psih.

Razen tega poznamo še majhne želodčne in črevesne zajedavce, komaj pol cm dolge, tanke, nitkaste črvičke raznih vrst. Ti paraziti napadajo zlasti ovce, mlada goveda in mlade prašiče. Zadržujejo se v tankem črevesju, kjer se zagrizajo v sluznico črev in sesajo kri. So zelo odporni in jih je tudi težko odpraviti.

Kako se gliste množijo?

Oglejmo si na primer razvoj večjih valjastih glist, s katerimi imamo največkrat opravka. Samice teh glist izločijo v čreva ogromno število, za golo oko nevidnih jajčec. Računajo, da jih vsaka znese na leto nekaj milijonov. V jajčecih, ki odhajajo z iztrebki na prosto, se pri zadostni vlagi in toploti, v dveh do štirih tednih, razvije zarodek, ki že lahko okuži žival, če ga požre s krmo ali pitno vodo. Jajčeca so zelo trdoživa, ker jih čvrsta ovojnica varuje izsušitve in zmrzlin. Zato taka jajčeca lahko preživijo nekaj let.

Ko pridejo jajčeca v prebavila živali, se njih ovojnica razkroji. Prosti majhni zarodki pa odplavajo po drobnih črevesnih žilicah skozi jetra, srce in pljuča po vsem telesu, dokler se končno ne povrnejo v čreva, kjer v enem mesecu spolno dozori.

Skoraj vsaka žival ima svoje vrste glist, tako da se n. pr. konjske gliste ne prenašajo na teleta. Pač pa živi v črevesju prašičev podobna glista kakor pri človeku.

Teleta in žrebeta se nahajajo zalege navadno tako, da pri lizanju požro zarodke glist, ki so prilepljeni na dlako ali na vime matere. Ker se živali iztrebljajo v hlevu in drugod, so seveda jajčeca povsod raztresena. Ko se osušijo, jih človek in živali sami raznašajo z nogami, na paši pa jih raznaša veter, a ob nalivih jih odplavlja voda.

Kot sem že omenil, zapustijo ličinke večjih glist svojo ovojnico šele potem, ko pri-

Vsak peti farmar ZDA dela za Indijo

Indijski minister za prehrano Subramaniam je nekemu francoskemu novinarju dal nekaj stvarnih podatkov o vzroku sedanjega pomanjkanja v Indiji, seveda je takoj dodal, da Indijci pravzaprav ne stradajo! Oba pridelka v letu 1965 bi morala dati Indiji 95 milijonov ton raznih vrst žita, toda samo spomladanski pridelek je bil običajen, medtem ko je novembrskega pobraba suša. Tako primanjkuje 20 milijonov ton žita. Do marca so se Indijci lahko preživljali iz lastnih zalog, zdaj bo pričelo prihajati ameriško žito. Z ameriško pomočjo bodo nadoknadili samo polovico primanjkljaja v pridelku za lansko leto, pripominja francoski časnikar. Združene ameriške države pridelajo na leto 50 milijonov ton pšenice. Z drugimi besedami bo letos en ameriški farmar na pet delal za pomoč Indiji. Nesreča je v tem, da v južnih predelih Indije zavračajo pšenico, ker so navajeni samo na riž.

Zapovedi za snahe

1. Če ste gostačka pri tašči, ne začnite takoj o staromodnem in nepraktičnem pohištvu in o tem, da bo treba marsikaj spremeniti...

2. Ne skušajte spreminjati tašče in njenih navad. Raje mirno poslušajte njena opozorila in nasvete; kadar je treba kaj ukreniti, storite to po lastni glavi...

3. Ko ste pri kosilu, ne obračajte se samo na moža, češ tašča je tako in tako gluha. Pustite ji včasih pripovedovati zgodbe, ki ste jih že stokrat slišali...

4. Če stanuje tašča pri vas, ne govorite venomer, da je stanovanje premajhno. Raje se potrudite in ji opremite majhen topel kotichek...

5. Ko se rodi otrok, ne branite ga pred njo z vsemi štirimi. Raje ji recite: »Mama,

ti, ki si bolj izkušena, kako bi pa ti to naredila?«...

6. Ob rojstnem dnevu se je spomnite z majhnim darilcem. Toda pravočasno, ne šele teden dni kasneje!...

7. Če dobite od tašče darilo, ne spravljajte ga v predal ali na podstrežje, češ da je pregrdo. Vsaj takrat, ko pride tašča na obisk, naj bo na vidnem mestu.

8. Če je tašča bolehnata, najdite trenutek časa za obisk in pomoč...

9. Kadar greste na izlet, naj včasih tudi »mama« sodeluje pri načrtovanju poti. Naj čuti, da je zaželen in ne le nepotreben privesek...

10. Če vas kdaj ošteje, ne tecite je takoj zatožit možu. Raje se ugriznite v jezik, in recite: »Morda jo daje revma in je slabe volje!«...

dejo v prebavila. Ličinke manjših navedenih glist pa se razvijejo že na prostem. Zadržujejo se in lazijo po vlažnih stenah hleva in drugih predmetih. Seveda pridejo tudi v jasli in med krmo oz. pitno vodo.

Znamenja glistavosti

Da so se v živali zaredile gliste, opazimo navadno šele tedaj, ko so se že precej razmnožile. Razvoj glist je dolgotrajen. Največkrat se zaredijo čez zimo. Nekoliko glist še ne povzročata nobenih posebnih motenj. Močno glistave živali so pa manj živahne, slabo se redijo, dlaka se jim ne sveti, zimska se jih pa dolgo drži. Kljub dobri krmi se ne zredijo, marveč hujšajo in polagoma hirajo. Konji so pri delu leni, hitreje opešajo in se navadno tudi bolj potijo. Kadar se gliste toliko razmnožijo, da se zagnetejo v klobčice, utegnejo povsem zapreti črevo. Konje popadejo zato hudi krči v trebuhu, da se premetavajo, brcajo z nogami, vstanejo in zopet ležejo. Dogodi se celo, da gliste prederejo črevo in konj nenadoma pogine. Pri močno glistavih žrebetih opažamo hude živčne napade, da se včasih obnašajo kot bi ponorela.

Glistava praseta so kilava, včasih kašljajo, so krmečljava in neredko tudi bruhaajo. Ta znamenja povzročajo ličinke, ki potujejo iz pljuč v žrelo. Pri odraslih prašičih opažamo zaradi tega, da včasih na mah prenehajo jesti in nekako renčijo, potem pa gredo zopet h koritu. Ljudje mislijo, da jih »mora sesa«, v resnici pa je to posledica premikanja glist, ki potujejo po telesu, kakor smo že omenili.

Kako poznamo glistavost in kako gliste odpravljamo?

Omenil sem že znamenja glistavosti. Dodal bi še, da mnoga glistava teleta in žrebeta razširjajo nekakšen značilen, kiselkast duh, kar opažamo tudi pri otrocih. Kadar živali hujšajo in tudi pri dobri krmi ne napredujejo, moramo vedno pomisliti na gliste, čeprav jih morebiti v iztrebkih nismo opazili.

V vsakem primeru se da z drobnogledom (mikroskopom) ugotoviti v iztrebkih jajčeca glist. Zato ne odlašajte s pregledom blata in odnesite nekoliko jutranjih iztrebkov veterinarju ali v veterinarsko bolnico na pregled. S preiskavo se da povsem zanesljivo ugotoviti, za katero vrsto glist gre in s katerimi sredstvi jih bo najlažje odpraviti. Danes razpolagamo že z zelo uspešnimi zdravili proti raznim vrstam teh zajedavcev in se zato obrnite za nasvet k veterinarju. Zdravila razmeroma niso draga.

Preprečujemo ponovno okuženje!

Gliste, ki jih najdemo v iztrebkih, moramo uničiti. Take gliste so polne jajčec in jih zato ne smemo enostavno pomendirati s čevlji, kot se to večkrat vidi, ker s tem iztisnemo na tla na tisoče jajčec in tako gliste samo razmnožujemo. Iztrebke bomo torej odnesli na gnojišče in jih zakopali v gnoj, kjer jih bo vročina v kupu gnoja uničila.

Skrbeti je treba, da bodo hlevi in svinjaki suhi. Vlažno in toplo ozračje je, kakor smo že omenili, zelo ugodno za razvoj ličink. Gnoj moramo vsak dan odstranjevati in ga zlagati v kup na gnojišče. Snaga v hlevu je najboljša obramba proti zajedavcem. Zato stene hleva večkrat očistimo prahu in pajčevinam ter jih nato prebelimo. Hlevska tla in lesene dele pa od časa do časa operimo z vročo vodo, ki smo ji dodali 2 dekagrama pralne sode na vsak liter vode. Pralna soda namreč razkrajaja jajčeca glist.

Skrbeti moramo dalje za zdravo pitno vodo, ker je voda iz mlakuž polna raznih bolezenskih klic in ličink zajedavcev. Zato, po možnosti, nikdar ne napajamo živali v stoječih vodah, niti jih ne pasimo na močvirnatih tleh, ki so obenem tudi legla metljavosti.

V hlevih, kjer imamo večkrat opraviti s hiranjem žrebet oziroma pujskov, je treba še pred porodom dati pregledati iztrebke mater. Če se ugotovi, da imajo v svojem črevesju male nitkaste gliste, ki pri odraslih živalih dostikrat ne povzročajo vidnih nevsčnosti, moramo kljub temu gliste pregnati, da preprečimo okužbo mladičev. Koristno je dalje, če svinji in kobilci pred porodom operemo vime in zunanjo spolovila z milom pod curkom vode, ki smo ji dodali pralno sodo.

Izpuste živali moramo, kjer niso tlakovani, večkrat menjati, v prejšnjem pa zemljo globoko prekopati in posuti z apnom. Tlakovani izpust razkužimo kakor tla v hlevu. S. A.

Praznik vstajenja

V RUSKEM ZAVODU

Menda noben narod na svetu ne obhaja praznika Gospodovega vstajenja tako slovesno in tako doživeto kot prav Rusi. Takrat zaživi čuteča ruska duša v neizmerni sreči in v globoki veri v vstajenje svete Rusije...

Prav so imeli Rusi, ki so govorili, da ob Veliki noči občutijo kos nebes. In temu pripomore veličastvo vzhodne liturgije. To res Velika noč!

Nekaj te lepote je mogoče doživeti rimskemu romarju, ki v teh dneh vstopi v ruski zavod v Rimu, kjer redovniki in ljudstvo vzhodnega obreda opravljajo to čudovito liturgijo. Očividec poroča takole:

Točno opolnoči so intonirali slavje krepki močje: Tvoje vstajenje, Kristus Rešitelj, pevaajo angeli v nebesih. Tudi nam na zemlji dovoli, da te opevamo čistega srca.

Kapela je bila polna. Morda nekaj radovednosti. A zlasti Rusom si mogel brati na obrazih, da so presenečeni, prevzeti...

V oblakih kadila se je zagnjal zbor duhovnikov, hvalnica za hvalnico je odmevala, čisto vzhodnjaška poezija, močna in čudovita. Saj so ji morali prisluhniti angelil! Kaj ne bi ljudje...?

In za vsako himno in še med liturgijo se je ponavljal refren: »Kristus je vstal od mrtvih, s smrtjo je smrt premagal in oživil nje, ki so ležali v grobeh.«

Spet se vzklil radosti prepleta z »Gospodi, pomiluj!« A danes je slavje toliko, da otožne prošnje in vzdihne pregluši vzklil radosti: Aleluja.

Štiri ure; pa je bilo kratko!
Carska vrata — v sredini pregraje, ki loči vernike od oltarja — so ostala odprta ves čas, celo med obhajilom duhovnikov. Vsak dobi na svojo dlan Gospodovo telo in ko je razdeljeno vsem, hkrati použijejo kruh močnih. Ko pijejo iz skupnega keliha krvi in se potem vernikom razdeli oboje iz obilja božje ljubezni in se preliva v zmagovalne velike noči s tako silo, da ob koncu živi samo še ena misel v vseh... Pride, gotovo pride velika noč tudi za trpeče narode Vzhoda...

Objeli so se in pozdravili: »Hristos voskrese, voistinu voskrese! — Kristus je vstal, resnično je vstal.« Tako se ta dan pozdravljajo milijoni vernih Rusov in ta pozdrav obnavlja v njih vso slavno preteklost in budi hrepenenje po lepši bodočnosti. Saj vzhodna duša ne more živeti brez Boga... Aleluja...

NA VATIKANSKEM TRGU...

Bliža se poldan Velike noči. Rim mi več Rim zastrtih oken, duhovniških halj, tisočeriht avtomobilov. To opoldne je postal Rim središče krščanstva. Vse hiti na trg svetega Petra. Kar težko se je preriti skozi množico. Naprej ne gre več. Okrog govore angleško, nemško, francosko. Tam sta dva zamorca, tu dviga mati otroka, preprosta žena ali odličen go-

Earl Derr Biggers

4

KITAJČEVA

papiga

»Pravzaprav res. Saj sem sam dalj časa prebil v puščavi. Tam ne pride nikomur na misel, zapirati vrata — nihče ne misli na tatove. Na vsakih par sto kilometrov dobite policijskega komisarja. Toda vendar...« Eden je vstal in razburjen zopet korakal gor in dol. »Vendar — ali če hočete, prav zato mi predlog ne ugaja. Recimo, da bi hotel kdo res tam napraviti kako malopridnost, oni kraj je kakor nalašč za tako podjetje. Daleč naokrog peččen ocean, kvečjemu nekaj bornih drevov. Recimo, da bi poslal Boba z vašimi biseri tja — kaj in bi šel v past. Maddena morda sploh ni na tej oddaljeni farmi. Mogoče je odpotoval že na vzhod. Končno pa se tudi lahko suši kje v puščavi, predrt od krogle...«

Viktor se je zbadljivo nasmehnil. »Vaša domišljija se plaši z vami vred.«

»Mogoče! Zdi se, da postajam star, kaj neda Alica?« Draguljar je pogledal na svojo uro. »Kje je pa Bob? Če dovolite, bom telefoniral?«

Še skrbnejšega obraza se je vrnil od telefona. »Prezident Pierce' je prispel pred

ZA MLADINO IN PROSVETO

Presita mladina

Čim večje je blagostanje, tem več je tudi delomržne, naveličane in presite mladine. Tako mladino imenujemo z mednarodnim izrazom — huligani. Huliganstvo je moderen pojav med mladino, ki odraža v preveč lagodnih razmerah. Študentje in vajenci, ki morajo trdo delati in jesti trd kruh, se ne oklepajo teh norosti. Oklepa se huliganstva le mladina, ki je presita, ki se dolgočasi v brezdelju — kajti njih očetje navadno zavzemajo višja mesta v družbi in so zato mize pri njih preobložene. V preveliki lagodnosti se preobjedo in v mladostni razposajenosti začno uganjati največje neumnosti: napadajo mirne ljudi na cestah, se pretepajo, delajo škodo na javnih ustanovah, pijančujejo in se spolno izživljajo.

Kot rečeno, prihajajo huligani največ iz bogatih družin ali družin, kjer oče in mati skrbita le za dobrine tega sveta, ne brigajo se pa za vzgojo svojih otrok, katerim ni-

česar ne odrečijo. Pokret ima svoj začetek v deželah blagostanja — v Ameriki; pa se vedno bolj razširja tudi po Evropi. Zlasti Nemčija in Francija prednjačita v tem. Bi mislili, da v deželah z nižjim življenjskim povprečjem komunističnega Vzhoda tega pojava ni. Toda tudi tam imajo težave s huligansko mladino. Celo v Ljubljani je imela tamošnja policija precej preglavic in skrbi, ko so letos v predpustu cele skupine razposajencev mladih razgrajale po ulicah (kot poroča »Delo«). Pri tem je bilo najbolj neprijetno še to, da je med to srborito mladino bilo več sinov najvišjih državnih funkcionarjev.

Tudi v Bolgariji se je pojavilo huliganstvo, a so mu oblasti kmalu posekale korenine. Polovili so vse, ki so bili zastrupljeni s huliganstvom in jih poslali na delo na državna posestva — in bili so kmalu ozdravljeni...

Iz filmskega sveta

IZGLEDI FILMA PRI NAS

V filmskem ustvarjanju se Avstrija nikakor ne more primerjati z bogatimi in velikimi državami, kajti film je še vedno zelo drag. Vendar pa ima Avstrija veliko prednost v svoji naravni lepoti, ki ji daje možnost, da se z njo obogati filmska umetnost. Saj nudi filmu najidealnejšo »kuli-

spod, študentje iz vseh vetrov — vsi pričakujoč velikega dogodka gledajo proti balkonu.

Vsi ti so prišli čestitat svetemu očetu. In ko se pojavi bela postava pred baržunastim zagrinjalom, množica izgubi prisotnost duha. Vse oči so osredotočene vanj, vsi glasovi tolikih jezikov bi radi dopovedali samo eno: prišli smo, da izvovemo na svetih tleh namestniku Kristusovemu ljubezen do Cerkev in svetega očeta!

Sveti oče je govoril. Velikonočni pozdrav je bila njegova beseda. Zelel ga je nam in vsemu svetu. Govoril je vsem, v mnogih jezikih. Vsakemu je zaigralo na obrazu, ko je zaslišal svojo materino govorico. Vsi pa so čutili: tu je očetovo srce...

Potem so se razširile njegove roke v blagoslov. Tedaj živo začuti romar: v tem človeku je nepojmljiva moč vere, ki se čudovito preliva na spodaj klečeče.

Spet se je zagnila zavesa. Množica je vzklíkala poslednji pozdrav. Potem se je stotisočera množica razšla...

petindvajsetimi minutami. V pol ure bi bila z lahkoto tu.«

»Promet je v tem času precej živahen,« je opozoril Viktor.

»No, da, to je res. — Toda Alica, razložil sem vam sembrano zadevo tako, kakor je. Kaj mislite o tem?«

»Kaj naj misli!« se je vmešal Viktor. »Madden je bisere kupil in želi, da mu jih pošljete v puščavo. Ni naša stvar, grajati njegove odločbe. Če to storimo, ga razžalimo, on pa bo morda razveljavil kupčijo. Ne, naša naloga mora biti le, izročiti mu bisere, prevzeti njegovo potrdilo in pa čakati na ček.« Tolsti, beli roki sta pohlepno zadrževali.

»Je to tudi vaše mnenje, Alica?«

»No, da, Alec. Mislim, da ima Viktor prav.« Polna materinskega ponosa se je ozrla na sina.

»Dobro,« je pokimal Eden. »Potem pa ne smemo gubiti časa. Maddenu se mudi, ker bi rad čimprej odpotoval v New York. Drevo ob enajstih pošljem Boba z biseri na pot — toda nikakor ga nočem pustiti na pot samega.«

»Jaz ga bom spremljal,« se je ponudil Viktor.

»Ne! Rajši imam policijskega uradnika, četudi je iz Honoluluja. Menite li, Alica, da boste tega Charlieja Chana mogli prepovoriti, da bi spremljal Boba?«

»Gotovo. Charlie mi je zvesto vdan.«

»Tedaj dogovorjeno! Ampak vruga, kje neki tičita ona dva? Resno me skrbi...«

serijo, naravna pozorišča, ki v filmskih ateljejih stanejo mnogo denarja in dela. V nekaterih državah je že ustaljena praksa, da dajejo tujim filmskim družbam možnost, da pri njih snemajo filme (tako so že mnogo filmov posneli v naravni divjini bosanskih gozdov, v planinski idili Julijskih Alp, ali v slikovitosti dalmatinske obale). Pa tudi je že prišlo v prakso, da filmska podjetja snemajo na trak lepote narave in jih imajo v »zalogi« za prodajo ali na posodo drugim filmskim družbam. In prav na tem področju bi avstrijski film mnogo prispeval k filmski umetnosti, kajti dežela je prepolna naravnih lepote. Razume se, da je za to delo potrebnega strokovno skušenege osebja in finančne pomoči iz javnih virov. Da nam strokovnjakov ne manjka, potrjuje dejstvo, da mnogo naših priznanih filmskih strokovnjakov dela v tujini, glede finančne podpore pa velja, da bi v tej panogi bil javen denar dobro naložen, saj bi kmalu postal vir novih dohodkov.

FILMI, KI IMAJO USPEH

Kot poročajo iz Pariza, je bilo v zadnjem obdobju tam predvajanih več filmov, ki so imeli rekorden uspeh. Na prvem mestu je bil Gabinov film »Gromovnik božji«, ki ga je gledalo nad 750 tisoč ljudi. Za njim pridejo filmi »Feuerball« — 740 tisoč, »Mary Poppins« — 591 tisoč in »Viva Maria« — 476 tisoč in to v razdobju pol leta.

Telefon je zavonil. Alica je hitela k aparatu. »Ah, vi ste, Charlie? Ze tukaj v hotelu? Le pridite sem gor! Smo v četrtem nadstropju, številka 492. Da, Ali ste sami?« Položila je slušalo nazaj in se okrenila: »Pravi, da je sam.«

»Tega ne razumem...« Onemoglo se je sesedel Eden na svoj stol.

Trenutek kasneje je z zanimanjem motril debeluhastega, majhnega gospoda, ki sta ga najprisrčneje pozdravljala gospa Jordan in njen sin. Kriminalni asistent iz Honoluluja v svoji ameriški obleki ni bil posebno elegantna prikazen. Imel je okrogla, napeta lica in kožo kakor slonova kost; toda draguljarja je presenetil izraz njegovih oči, ki so gledale tako drzno in prodirno, da sta se punčici svetili kakor dva črna gumba.

»Alec,« je predstavljala Alica Jordan, »to je moj stari prijatelj Charlie Chan — in to je gospod Eden.«

Kitajec se je slovesno priklonil: »Moje počastitve se množe na tej celine. Najprvo sem gospodične Alice stari prijatelj in potem srečam visoko čislanege gospoda Edena!«

»Ali si se dobro vozil, Charlie?« je poizvedoval Viktor.

Eden ga je prekinil: »Oprostite, če motim, toda moj sin — hotel je vas počakati pri ladji.«

»Mi je zelo žal!« Honolulujec je skrbé pogledal. »Gotovo samo moja krivda. Boudite dobri in ne zamerite moji neumnosti

Otroški kotiček

Koroške popevke

Lepa ura, sonce sijje,
Jer'ca rožice suši.
Muli štopo, kuha župo,
ker jo glavica boli.

Ti—dli—dli—daja,
munej pa raja,
kužej pa piska,
s taco pritiska
pa godi, pa godi,
da piskal buči.
Miška to sliši,
tud' rajat leti.

Piketa, poketa
dovta po Rožu.
Dečle po krajcarju,
puobi po grošu.

Nepozabna beseda

Sin je rekel materi surovo besedo. Potem jo je prosil odpuščanja in je na ta neprijeten dogodek pozabil.

Minilo je mnogo dni. Prišel je iz šole, mati pa se je jokala.

»Kaj pa ti je, mama?«

»Spomnila sem se, kako si me bil užalil.«

»Pa saj sem te bil prosil odpuščanja!« se je deček začudil.

»In jaz sem ti odpustila,« se mu je mati nasmehnila.

Minila so leta. Sin je odrasel, oženil se je. Privedel je k materi svojega sinčka.

Mati je poljubila vnuka, ga božala po glavi in si brisala solze.

»Kaj pa ti je, mama?«

»Spomnila sem se tiste surove besede...«

»Beži, no! Takrat sem bil vendar še majhen!« je odvrnil sin.

In spet je preteklo mnogo let.

Mati je umrla, sin se je postaral. Brada mu je osivela, hrbet se mu je sključil. Videl je mnogo različnih ljudi po svetu, mnogo tujih dežel je prepotoval. Pa se je pripeljal v svoj rojstni kraj in šel na materin grob. Vzel je prgišče prsti, jo pritisnil k licu in se razjokal:

»Odpusti mi, mama, tisto surovo besedo, ki sem ti jo bil rekel, ko sem bil še majhen!«

V. Osejeva

PREGOVORI

Kdor vpraša, ne zaide.

Če odreče desnica, je dobra levica.

Do deset štej prej, predno v jezi rečeš kej. Kdor po starših mahne, mu roka usahne.

— toda jaz nobenega čakajočega nisem videl v luki.«

»Nerazumljivo!« je v negotovosti mrmral draguljar.

»Nekaj minut sem čakal na mostu,« je nadaljeval Charlie. »Nikdo si ni upal iz deževnega večera. Zato sem poklical avto in sem se hitro odpeljal semkaj.«

»Ali si prinesel bisere?« je vneto silil Viktor.

»Kakor se razume. Ze sem si vzel sobo tukaj v hotelu in sem se moral napol sleči, da sem jih vzel iz svojega pasu, ki ga nosim na koži.« Položil je na mizo niz, ki je bil videti čisto preprost. »Oglejte si nakit Phillimorov na koncu njegovega potovanja!« se je zarežal. »In zdaj mi je s poštonim štrbunkom padlo s pleč veliko breme!«

Draguljar je pristopil z večjim pogledom strokovnjaka. »Bajno — čudovito! Nikdar in nikoli bi ne bili smeli tega niza prepustiti za tako ceno. En biser popolnejši od drugega! Mislim, da nisem še nik...« Ves navdušen je štrmel v rožnati lesk. Hipoma pa se je prijel za čelo: »Toda Bob — kje je Bob?«

»Ah, bo že prišel!« je tolažil Viktor, božajoč s prsti dragoceni niz. »Sta se pač zgrešila.«

»Jaz sem kriv,« je skesano zagotavljal Chan. »Sram me je, da sem napravil tako napako...«

»Morda!« je menil Eden. »Toda sedaj, ko imate bisere v rokah, Alica, vam mo-

P ∞ I ∞ S ∞ A ∞ N ∞ O B ∞ R ∞ A ∞ N ∞ J ∞ E

Kmet in deževnik

Zivel je bogat kmet, ki je imel veliko polje, da mu ni bilo videti konca. Ko je sneg skopnel, je zapregel vola in se odpravil na polje, da ga pripravi za setev. Že je lemež zarezal prvo brazdo v mastno rdečerjavo prst. Kmet je hitel, voličema pa se ni mudilo nikamor. Počasi sta stopala in spotoma prežvekovala. Kmetu pa se je zdelo škoda časa, zato ju je priganjal. Nenadoma pa sta voliča obstala. Kmet se je razjezil in z bičem oplazil trmoglavca. Toda vse zaman, voliča se nista hotela ganiti.

»To jima ni v navadi,« se je čudil kmet. Tedaj pa je zaslišal nekje od tal droban, komaj slišen glasek:

»Reši me, reši me!«

Kmet je začuden obstal.

»Kdo me kliče?« je vprašal, kajti videl ni nikogar, čeprav je še tako gledal v zemljo.

»Jaz, deževnik! Tvoja voliča me bosta steptala. Umrli bom!«

Kmet se je zasmejal: »A, ti si deževnik?! Tebe pa res ni škoda, saj si tako neznan. Poleg tega pa nisi edini, saj deževnikov mrgoli po svetu.«

»Ne bodi tako neusmiljen!« je zajokal deževnik. »Verjemi mi, da tudi jaz rad živim. Poleg tega imam številno družino, ki jo moram hraniti.«

»Kaj torej hočeš od mene?«, je nestrpno dejal kmet.

»Tvoja vola sta me ranila. Zato te prosim, da počakaš toliko časa, da se odplazim od tod.«

»Preveč zahtevaš, dragi deževnik,« je odkimal kmet. »Že tako sem zaradi tebe izgubil mnogo časa. Imaš pač smolo, da se plaziš prav zdaj po moji njivi. Toda ne morem ti pomagati. Pravzaprav si ti kaj nekočinstna stvarca in nihče ne bo trpel škode, če te ne bo več.«

»Tako misliš ti. Vendar se motiš.«

»Motim? Ha, ha, ha! Ta je pa dobra! Jaz, ki poznam sleherno bitje, ki lazi po moji zemlji, pa bi se motil?« se je zasmejal kmet.

»Čeprav se mi smeješ, ti vendar pravim, da se motiš,« je vztrajal deževnik.

»Začenjaš me zanimati, ti mala, neznanca stvarca, ki niti oči nimaš,« je zasmehoval kmet deževnika.

Toda ta se ni dal uplašiti. »Poslušaj torej,« je dejal kmetu. »Povem ti v čem je moja korist.«

»Naj bo, poslušam te, toda pohiti, kajti mudi se mi že,« je dejal kmet.

»Na tvojih njivah rahljam zemljo, da ti bolje uspeva žito.«

»Ti rahljaš? Kaj ti je vendar? Mar vlačiš motiko s seboj?« se je norčeval kmet iz ubogega deževnika.

»Ne z motiko, temveč s tem, ko rijem po zemlji, jo rahljam.«

»In s čim mi koristiš?« se je smejal kmet.

»Gnojim jo...«

»Veš kaj, ljubi deževnik! Predebelo lažeš, da bi ti mogel verjeti,« je kmet mejeverno zmajal z glavo.

»Ne verjameš?« Dokažem ti, da govorim resnico,« pravi deževnik.

»No dobro, pa dokaži,« je privolil kmet na deževnikovo ponudbo.

»Rad, toda ne danes in ne jutri. Tudi če en teden ali mesec dni se še ne bodo poznali sadovi mojega dela. Zato pridi semkaj na polje, ko mine leto dni. Takrat se mi ne boš več smejal,« reče deževnik.

»Velja,« dé kmet. »Toda pazi, da boš držal besedo, sicer zmrvim tebe in iztrebim vso tvojo družino z mojega polja!« je še zapretil deževniku, obrnil voliča in prepustil polje deževniku.

Ko je kmet odšel, je deževnik odhitel k svojim sorodnikom.

»Obljubil sem kmetu, da mu zrahljam polje in s tem dokažem moč, ki jo imajo deževniki. Prosim vas, da mi pomagate.«

»Pomagali ti bomo, saj si naš bratec,« so obljubili.

Gospa Pelino

Gospa Pelino je po štiridesetih letih zakona postala vdova. Njen mož je bil dober človek.

Čeprav je tudi gospa Pelino skrbela zanj, se vendarle ni mogla sprijazniti z velikimi izdatki ob njegovi bolezni. Bala se je, da ne bi morala nekega dne trošiti za zdravila tudi svoje prihranke.

Moževa smrt jo je osvobodila te more. Ko je tako ostala sama s svojo služabnico v nekoliko prazni hiši, je njeno žalost blažila misel, da bo zdaj lahko uravnovesila dohodke in izdatke. Pričela je živeti svoje nekdanje življenje, pri čemer je skrbno spravljala denar v nogavico ter popravljal stare klobuke, da ji ne bi bilo treba kupovati novih. Ker ji je uspelo dobro prodati stare obleke pokojnega moža, je pričela razmišljati, če morda ne bi izvela še kakšen sold za druge reči, ki ji niso več potrebne. V neki omari je našla vse polno stekleničk z zdravili, škatlo praškov in tablet, ki jih je užival pokojni mož. Lekarnar jih ni hotel odkupiti, kar je gospo Pelino razjezilo. Ni se mogla sprijazniti s tem, da bi bila ta zdravila za vselej izgubljena, ko pa jih je tako drago plačala!

Gospa Pelino, stara šestdeset let, je bila zdrava žena. Toda da bi preprečila bole-

»Začeti moramo takoj, še danes,« je dejal deževnik.

In zbrali so se na kmetovi njivi deževniki od blizu in daleč. Vedno več jih je gomazelo po zemlji, kajti prihajali so od vsepovsod, da pomorejo deževniku.

Odtlej so imele tudi vrane in druge ptice vsak dan izvrstno večerjo, a deževnikov ni bilo zato nič manj. Tudi pozimi tokrat niso mirovali in ne, ko je sneg že kopnel. Tedaj so celo podvojili svoje moči. Noč in dan so rahljali zemljo. Ponoči na vrhu, podnevi, ko je sijalo sonce in jih je motila svetloba, pa so nili bolj globoko v prst.

Tako je prišla pomlad in rok je deževniku potekel. Prav ob letu dogovora je prišel na njivo kmet. Ostrmel je nad tem, kar je videl, saj skoraj ni spoznal svoje njive. Ne samo, da je bila ta zelo skrbno obdelana, temveč so na njej že prav rahlo poganjala zelena žitna stebelca.

Kmet je gledal, gledal in si od začudenja mel oči.

»Ali mi sedaj verjameš?« je vprašal šibak glasek poleg kmeta.

»Kaj ti ne bi verjel, ko na lastne oči videm! Držal si besedo, deževnik, in prosim te le, da mi oprostiš, ker sem te tako malo cenil.«

Odtlej sta bila kmet in deževnik velika prijatelja in gorje mu, kogar je kmet zasadi pri uničevanju deževnikov. V. K.

zni, ki lahko še pridejo, je pričela redno jemati preostala zdravila svojega moža. Spočetka se je počutila dobro, še toliko bolj, ker je zmagala njena varčnost; toda kmalu je začutila vrtoglavico in krče v želodcu. Kljub temu je s terapijo nadaljevala. Tekočine v stekleničkah je vedno manj, praškov in tablet v škatlah pa tudi. Nekega dne si je morala priznati, da je v resnici bolna, toda ni hotela poklicati zdravnika, ker si pač ni hotela delati stroškov. Vseeno pa se je zbal za življenje in ga poklicala.

— Vi boste doživeli sto let, je rekel zdravnik, — toda paziti morate, kaj uživate.

Strah pred smrtjo je bil večji od sramote, zato mu je priznala, da je uživala zdravila pokojnega moža.

— To je vendar neumnost! je vzkliknil zdravnik. — Kako je mogoče, da uživate zdravila, ki niso za vas? Potrebno vam je nekaj dni diete in bolečine bodo prenehale.

Ko je zdravnik odšel, je gospa Pelino dolgo razmišljala. Čeprav je razumela, kaj ji je hotel povedati, ji je bilo vseeno žal, da bi zdravila propadla. Če bi jih vrgla na smetišče, kot ji je svetoval, bi to pomenilo zavreči denar.

kar je skočil v voz. Lep kos pota sem moral peš brozgati po dežju, dokler nisem dobil drugega voza. In ravno ko sem se ga polastil, je pribrel enouhljež v svojem upokojenem luksuznem vozilu. Ropotal je neprestano za menoj, po eni cesti gor, po drugi dol. Slednjič sem dal ustaviti pred klubom, stekel noter, utekel skozi kuhinjska vrata in smuknil semkaj. Mislim, da oba plemenita družeta še vedno prežita pred klubom — bila sta mi bratsko vdana! Umolknil je. »In to, papa, je dolga zabavna zgodba, zakaj nisem sprejel gospoda Chana.«

Eden starejši se je potolažen smehljaj. »Bog ve, da imaš več soli v glavi, kakor sem mislil. Pač pa me tvoje prigode toliko bolj vznemirjajo. Vaš niz biserov, Alica, na trgu ni znan. Vsa leta je bil v Honoluluju za javnost skrit. Zato se ga bo, če ga kdo ukrade, vražje lahko iznebil kar pod roko. Če vam smem svetovati, ne pošiljajte biserov v puščavo...«

»Zakaj neki ne?« ga je nestrpno prekinil Viktor. »Prav ta odročni kraj je posebno primeren.«

Alica Jordan je položila svojo roko na Edenovo. »Alec, midva pač potrebujeva denarja! Če je gospod Madden v Eldoradu in želi tam sprejeti bisere, storimo mu po volji. Seveda nam mora podpisati potrdilo. Drugo bodi potem njegova skrb. Sedaj, ko je nakit prodan, bi se ga rada čimprej iznebila.«

(Dalje prihodnjič)

Marjan Jakopič:

SANJE

Med vrbami, med jagnedi
mlin stari ropota;
med vrbami, med jagnedi
le tam sem kot doma.

Nazaj prišel sem, oj nazaj,
nazaj v domačo vas,
da na večer zaukal bom
in si zapel na glas.

Ne morem kaj, oj stari mlin,
da ne bi vasoval.
Ne morem kaj, oj deklica:
poljub ti bom ukral.

Domislite

Maria Callas, najekstravagantnejša operna pevka z najlepšim glasom, je odbila povabilo, naj poje pri proslavi 100-letnice londonske opere Covent Garden. Vzrok: navzočnost kraljice Elizabete. »Kraljica nima pojma o glasbi,« je Callas ravnodušno izjavila: »ne morem trpeti, da sedi v svoji loži in se dela, kot da jo zanima. Pod takimi pogoji nimam veselja do petja!«

Posoditi prijatelju denar pomeni, izgubiti denar in prijatelja.

Človek lahko ostane večno mlad, vendar je treba s tem dovolj zgodaj začeti.

Občuduje lahko le tisti, ki najde skriti sijaj v malenkostih.

Mlečne šipe pri WC na londonskem cricret igrišču so zamenjali z navadnimi z namenom, da bi gledalci lahko zasledovali igro tudi med »nujnim odmorom«.

Čudovita zmožnost današnjega časa je, da ljudje vedno najdejo dobre razloge za to, da delajo slabe stvari.

Poklicala je svojo služabnico Melanijo.

— Melanija, je rekla, — doktor je pravkar odšel. Pomiril me je zastran mojega zdravja, toda izkoristila sem njegov obisk, da bi poskrbela za tvoje zdravje. Opazila sem, da si v zadnjem času postala bleda in da si shujšala. Povedala sem to zdravniku, ki ti priporoča zdravila za okrepitev. Imam prav to, kar potrebuješ.

Iz omare je prinesla največjo steklenico in rekla: — Evo, tole boš jemala zjutraj in zvečer in pomagalo ti bo.

Ko je Melanija odšla brez besede, je gospa Pelino pomislila:

— Po tem zdravilu bom našla priložnost, da ji dam še druga zdravila. Tako bo vsaj manj jedla!

ram nekaj zaupati. Poprej vas nisem hotel vznemirjati brez potrebe. — Danes popoldne me je zopet nekdo poklical — baje zopet Madden. Tako vsaj je trdil. Toda nekaj v njegovem glasu... no, vsekakor sem postal oprezen. Saj menda vendar pridejo biseri s parnikom 'President Pierce,' je vprašal. 'In ima sla?' Čemu naj mu ga povem, sem poizvedoval. Dejaj je, da je dobil neka zaupna obvestila in da se boji, da so biseri v nevarnosti, da pa ne bi rad videl, če bi se kaj primerilo. Pravi, da bi mogel pomagati. Pri tem je vztrajal, da sem končno rekel: 'Dobro, gospod Madden! Odložite slušalo! V desetih minutah vas zopet pokličem ter vam sporočim zaželena navodila.' — Nastal je premor, potem pa je odložil slušalo. Jaz seveda nisem telefoniral na puščavsko rančo! Pač pa sem ugotovil, da je klic prišel iz avtomata v prodajalni tobaka na voglu Sutter in Kearny Street.

Eden je umolknil. Videl je, da ga Charlie Chan opazuje z globokim zanimanjem.

»Ali se še čudite, da sem v skrbeh za Boba? Nekaj neznankega se dogaja in priznati moram, da se v svoji koži nič kaj dobro ne počutim...«

Tikanje na vrata. Draguljar je sam odprl. Ljubezljivo se smehljaje je z lahkim korakom vstopil njegov sin. Ko ga je zagledal, se je očetova skrb umaknila jezi. »Res, ti si vzoren zgled trgovca!« se je jezno zadržal na sina.

»Prosim te, oče, le nikar se mi ne dobričaj tako!« se je postavil Bob: »Radi tebe sem peš pretokel pol Friska.«

»Rajši bi bil z ladje spremil gospoda Chana, pohajač, ki puščaš vnevar svojo dolžnost!«

»Pomiri se, ljubi papa!« Bob je zložno slekel od vlage se bleščéči dežni plašč. »Dober dan, Viktor! Dober večer, milostna gospa! Tu je pa najbrž gospod iz Honoluluja?«

»Zelo obžalujem, da se nisva srečala v pristanišču!« je Charlie Chan otožno zajecjal. »Vsega sem jaz kriv — vem za gotovo...«

»Neumnost!« je zagodrnjal draguljar. »Bob je kunec kakor vedno! Kdaj, vruga, boš vendarle enkrat pokazal trohico čuta za odgovornost?«

»Pravkar, papa! Ravno čut za odgovornost me je vodil.«

»Ti moj Bog, kako govorjenje! Gospoda Chana vendar nisi sprejel, kajne?«

»No, seveda, pravzaprav ne...«

»Pravzaprav...?«

»Kajpada, to je obširna zgodba in jo bom povedal, če mi nehaš nagajati s svojimi neupravičenimi napadi na moj značaj. Saj dovolite, gospoda, da sedem. Sem pošteno utrujen.« Prižgal si je cigareto. »Ko sem okrog petih odšel iz kluba k parniku, ni bilo nikjer nobenega vozila, razen odsluženega starega avta, ki je najbrž prej kdaj videl boljše dni. Skočil sem vanj. Ko sem

RESOLUTION

bezüglich der in Österreich beheimateten anderssprachigen Volksgruppen
(beschlossen von der Generalversammlung der Österreichischen Liga für Menschenrechte am 1. April 1966 in Wien)

»Ausgehend von den Tatsachen, daß unsere slowenischen, kroatischen und magyarschen Mitbürger seit vielen Jahrhunderten in Südkärnten und zahlreichen Gemeinden des Burgenlands beheimatet sind und ihre Muttersprache und ihre Volksbräuche nicht nur gemäß der Allgemeinen Menschenrechtserklärung der Vereinten Nationen und der Europäischen Menschenrechtskonvention grundsätzlich schutzwürdige Werte sondern auch eine Bereicherung der gesamtösterreichischen Kultur darstellen,

daß ferner in unserer Zeit eine formelle Gleichberechtigung kleinere Volksgruppen in ihrem Bestand nicht mehr wirksam zu schützen vermag und diese daher einer zusätzlichen Förderung bedürfen —

danken wir allen österreichischen Staatsmännern, insbesondere Bundeskanzler Dr. Josef Klaus, Außenminister Dr. Bruno Kreisky und dem früheren Kärntner Landeshauptmann Ferdinand Wedenig, die sich schon bisher für eine Anerkennung der genannten Tatsachen ehrlich eingesetzt haben, —

appellieren wir an den neu gewählten Nationalrat und die Bundesregierung der Republik Österreich sowie an die Landesregierungen von Kärnten und Burgenland,

1. nunmehr ohne weiteren Verzug die noch fehlenden Ausführungsgesetze zum Artikel 7 des Staatsvertrages von 1955 beschließen und hierbei gerechter Weise auch die magyarsche Volksgruppe im Burgenland berücksichtigen zu wollen,

2. hierbei — nach bewährtem finnländischen Vorbild — jene Gemeinden Kärntens und des Burgenlands einzubeziehen, die bei der (dem Staatsvertrag zuletzt vorangegan-

genen) Volkszählung von 1951 mindestens 10% nichtdeutschsprachige oder doppel-sprachige Einwohner aufwiesen hatten,

3. die bereits wirksamen Schul- und Gerichtssprachengesetze für Kärnten diesen Grundsätzen anzupassen und das bisher geltende Anmeldeprinzip für den zweisprachigen Schulunterricht durch das korrektere und ja auch hinsichtlich des Religionsunterrichts allgemein übliche Abmeldeprinzip zu ersetzen,

4. beim Bundeskanzleramt als auch bei den Ämtern der Landesregierung von Kärnten und Burgenland eigene, mit doppel-sprachigen Beamten zu besetzende Referate für die kulturelle Förderung unserer anderssprachigen Volksgruppen einzurichten, —

bitten wir alle deutschsprachigen Mitbürger in Kärnten und im Burgenland, sich von den überholten Schlagworten deutschnationalistischer Organisationen nicht beeindrucken zu lassen und eine derartige Regelung, die ihnen selbst keinerlei Zwang auferlegt, nicht nur deshalb verständnisvoll zu unterstützen, weil sie ein Dokument österreichischer Vertragstreue und europäischer Gesinnung darstellen würden, sondern darüberhinaus auch dem internationalen Ansehen unseres gemeinsamen Vaterlandes, der Republik Österreich und damit auch den berechtigten Forderungen unserer eigenen österreichischen Volksgruppe in Südtirol förderlich wäre.«

Großliche številke

»Američane stane en ubiti član osvobodilne fronte 375.000 dolarjev« piše ameriški časopis Newsweek. Pri tem opozarja, da so te številke izračunali statistiki amaterji.

Slede še drugi zanimivi podatki: Ameriške enote so leta 1965 izstrelile v Vietnamu milijardo pehotnih strelcev, 89 milijonov patron iz letalskega orožja, 27 milijonov granat in 5 milijonov raket, čeprav se je dotok ameriških vojakov povečal šele sredi preteklega leta. Letalske enote so odvrle dva milijona bomb, to je četrtno skupnega bremena bomb v drugi svetovni vojni na Evropo.

Pri tem časopis pravi, da pri »obračunu« z enotami Vietkonga ubijajo ali ranijo tudi približno deset civilistov.

MEH ZA SMEH

Pri vojaki. — Po pouku sprašuje narednik: »Iz koliko delov je strojna puška navadno sestavljena?« — »Iz sedmih,« odgovori vojak. — »Dobro! Zakaj pa ravno iz sedmih? Zakaj ne samo iz šestih?« sprašuje narednik naprej. — »Zato, ker bi v tem primeru en del manjkal.« se odreže vojak.

MALI OGLAS

Prodajam lep zdrav krompir. Feliks Wieser, Slovenji Plajberk, pošta Podgora (Unterbergen).

SADJARJI!

Sadna drevesca vseh sort in vrst nabavljate samo v strokovni drevesnici! — Posebno velika zaloga češpelj, sliv in ribezlja — Vse to vam nudim!

Ing. MARKO POLZER

po domače Lazar, ŠT. VID V PODJUNI

KMETJE POZOR!

NAJNOVEJSE KMETIJSKE STROJE, MLATILNICE, TRAKTORJE, KOSILNICE, MOPEDE, KOLESA, HLADILNIKE, PRALNE STROJE, ELEKTRIČNE MOTORJE

vam nudi ugodno domača tvrdka

Johan Lomšek

Št. Lipš, Tihoja 2, P. Dobrla ves — Eberndorf, Telefon 04237 246

Za tiskovni sklad so darovali:

Prof. Sever Jancz, Cleveland, 6 dol.; č. g. Ignacij Groblar, Blače, 120.— šil.; prof. Manjan Rus, Dunaj, 100.— šilingov.

Po šil. 70.—: č. g. Andrej Karicelj, Št. Jakob; Valentin Kaselj, Sr. Trušnje; Ana Schellander, Trabence; Perc A., Hörbanz, Vllbg.

Č. g. Picej Mohor, Schernberg 60.—; č. g. Rudolf Safran, Melviče, 50.—; Matilda Preschern, Oberaichwald, 50.—; Perne Alojz, Št. Vid/Gl., 45.—; Zabavnik Franc, Brdo, 40.—; Plantev Valentin, Racinja, 40.—; Štrekelj Jakob, Gorenče, 30.—; Tazol Josefina, Breg/Miklavčevo, 30.—; č. g. Zergoi Florijan, Kazaze, 25.—.

Po 20.— šil.: Zarnik Alojz, Celovec; Agnes Puschnig, Loče; dr. Joško Tischler, Celovec; Kröpl Jožef, Svetna ves; Ana Tischler, Tinje; Lesjak Janez, Gozdanje; Luschnig Jožef, Galicija; č. g. Tomaž Holmar, Obirsko; Rupitz Apolonija, Škocijan; Permoschitz Helena, Št. Peter/V.; Partl Genovefa, Sveče; č. g. Franc Jančar, Slov. Plajberk; Milač Ana, Pliberk; Andrej Ogris, Šmarjeta/R.; č. g. Pipp Viljem, Šmiklavž/Dr.; Peter Flach, Graz; Marija Močivnik, Grabštanj; Marija Stingler, Greifenburg; č. g. Kristo Srienč, Šmihel; Župančič Maks, Labot; Oitzl Franz, Brnca; Pasterk Ana, Kokinja; č. g. Nadrag Alojz, Škofiče; č. g. Millonig Filip, Šteben; Zankl Marija, Presseggersee; Hobel Marija, Vogle; Prvinšek Anton, Velikovec; P. Alberik Švarc, Obsteig; Andrej Oitzl, Strmec; Peter Hutter, Globasnica; Samonig Dora, Št. Jakob; Krassnig Filip, Škocijan; Ana Wastl, Lovanke; Muhel Katarina, Gorenče; Raunegger Matilda, Št. Martin/T.; Breznik Marija, Pliberk; Avgustin Ludvik, Dobrla ves; Randev Johan, Dob/Pliberk; dr. Pavel Zablattnik, Celovec; Kindlmann Ana, Šteben/Pl.; Waldhauser Marija, Sveče; Partl Filip, Mače; Wedenig Zofija, Šmarjeta/Vel.; Blüml Katarina, Št. Janž; Ressenman A., Reka/Št. Jakob; Wrantschurnig Marta, Žvabek; neimenovan, Področica; Peter Smole, Malošče; Kolenik Apolonija, Pliberk; Blaž Sturm, Lipa; Kofler Filip, Žužaljče.

Avstrijska televizija

NEDELJA, 17. aprila: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje — 17.30 Mladinski svet — 17.55 Kaj bi rad postal? Trgovski poklici — 18.25 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Za družino: Šah za vse — 19.00 Joseph von Sternberg; filmski intervju — 19.30 Aktualni šport — 20.10 I. večerna poročila — 20.20 Hrepenenje tega sveta. Ameriška družinska zgodba — 21.50 Izrael — država bodočnosti — 22.15 Kristjan v svetu — 22.25 2. večerna poročila, nato konec oddaje.

GLEDALIŠČE

Petek, 15. aprila, ob 19. uri: Götterdämmerung (Somrak bogov), opera Richarda Wagnerja; 4. predstava za „Ring“ in petkov abonma — proti doplačilu. — Sobotna, 16. aprila, ob 19.30: Rose-Marie, opereta Rudolfa Frimija in Herberta Stotharta. — Nedelja, 17. aprila, ob 15. uri: Götterdämmerung (Somrak bogov) — poslednji krat; za „Ring“ in nedeljski abonma, in sicer 4. predstava; abonma proti doplačilu. — Sreda, 20. aprila, ob 19.30: Rose-Marie. — Četrtek, 21. aprila, ob 19.30: Der gute Mensch von Sezuan (Dobri človek iz Sezuan); drama slavnega pisatelja Bertolda Brechta; 20. predstava za D-abonma in GWG-četrtek; 12. predstava za podeželski četrtkov abonma.

Za vse predstave velja prosta prodaja vstopnic in abonma.

ZNAMKA ZAUPANJA
GRUNDNER
Klagenfurt - Celovec
Wienergasse 10
(Promenadna cona)

PONEDELJEK, 18. aprila: 18.30 Kratka poročila — 18.35 Francoščina pri vas doma: tečaj francoščine — 19.— Nemščina za domačine — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki s športom — 19.55 Izložba in kratki film — 20.15 Mairret tvega svojo službo; kriminalna zgodba — 21.05 Pisma ljubezni. Heinrich Pestalozzi in Anna Schultes — 21.50 Čas v sliki — 22.10 Janine Aimeé. Zgodba francoske mladenke, nato konec oddaje.

TOREK, 19. aprila: 18.30 Kratka poročila — 18.35 Tečaj angleščine — 19.00 Dokumentarno poročilo o današnjih političnih razmerah v severovzhodni Braziliji — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 21.15 O, ti moj; glasbena predstava — 20.45 Obzorja: razgledi, poizvedovanja, pojasnila.

SREDA, 20. aprila: 10.00 šolska televizija: Potovanje v zgodnjekrščanski svet — 11.00 Program za delavce: kratka poročila — 11.03 Mairret tvega svojo službo — 11.55 Pisma ljubezni — 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za otroke od 11. leta dalje — 17.30 Lassie, zgodba psa — 17.55 Zadnji paradiz. V goščavi deževnega pragozla — 18.25 Naša lahko noč oddaja za otroke — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Francoščina pri vas doma: tečaj francoskega jezika — 19.00 Prizori iz Avstrije — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.15 Prenos bavarskega radia: Kaj sem? Veselo poklicno posvetovanje — 21.00 Film: Sadovi jeze, socialno-kritični film po istoimenskem romanu Johna Steinbecka — 22.45 Čas v sliki, nato konec oddaje.

ČETRTEK, 21. aprila: 11.00 šolska televizija: kratka poročila 11.03 Maria Theresia — 12.00 Faust — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Tečaj angleškega jezika — 19.00 šport — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.15 Ponovitev: 70-letnica rojstva Atile Hörbigerja „Nedolžen“, komedija Fritza Hochwälderja — 22.00 Iz prve roke: kritični kulturni pogovori — 22.50 Čas v sliki, nato konec oddaje.

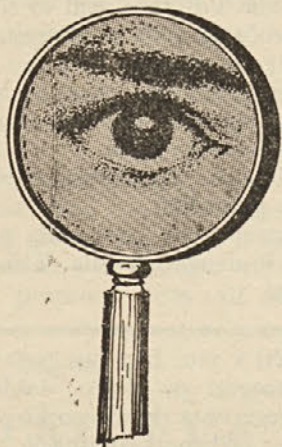
PETEK, 22. aprila: 10.00 šolska televizija: Umetnost našega časa — 11.00 Program za delavce: kratka poročila — 11.03 Včerajšnje premiere — 11.55 Kabinet dr. Larifarija — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Svet in dejanje. Poklicna kmečka posvetovalnica — 18.55 Tip-revija — 19.00 Televizijska kuhinja: cesarski cvrtnjak z mešanim kompotom — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.15 Moj oče igralec; umetniška drama — 21.50 Čas v sliki, nato konec oddaje.

SOBOTA, 23. aprila: 17.00 Kratka poročila — 17.03 Za družino: Pri cvetličnem doktorju — 17.25 Naša lahko noč oddaja za otroke — 17.30 Ob robu zelenega pekla. Z Dunajskimi filharmoniki po Južni Ameriki — 18.00 Stališče, aktualna reportaža — 18.30 Kratka poročila — 18.35 Na evropskih cestah, televizijski feljton (podlistek) — 19.23 Zabeleženo za vas — 19.30 Čas v sliki — 19.55 Izložba in kratki film — 20.15 Petje in godba Avstrije. Heinz Conrads obišče zvezno deželo Tirolsko — 21.30 Čas v sliki 22.00 Naš nočni program: „Maščevalec iz Los Angelesa“. Borba proti banditom Divjega zapada.

HANZEJ KOVAČIČ

Villach - Beljak, Gerbergasse 6

ŽE POGLED ZADOSTUJE!

Naše tujske sobe, izredna akcija

Za vsakega ima pomen! Tujske sobe

tovarniška cena šil. 2490.-

Nadalje nudi naše ogromno skladišče:

- Tapecirano pohištvo
- Spalnice
- Kuhinje — vse za dnevne sobe

Tudi en obisk po velikonočnih praznikih vam naša ogromna skladišča in kvaliteta nudi vse! Zato nas obiščite in se prepričajte!

DAS ANGEBOT FÜR SIE!

Vom 15. bis 21. April 1966:

FELIX KAROTTEN - ERBSEN das tischfertige Gemüsegericht 1-kg-Dose	7.-
KNORR GOLDAUGEN-RINDSUPPE die preisgünstige 24-Teller-Haushaltpackung	15.⁶⁰
STORCK „DURCHBEISSER“ die neuen Spezial-Milchkaramellen Familienpackung	6.⁵⁰

..und wo?
-natürlich bei **A&O**

Wir empfehlen weiters als A&O-Markenware:
A&O SIAM-REIS
langkörnig und köchfest
1 kg **8.⁹⁰**
Unverändert empf. nicht kontrollierte Klebpreise!

Außerdem noch 3% **A&O-Rabatt!**